

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 19 Νοεμβρίου 2016

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΙΩΑΝΝΑ ΦΟΡΤΗ

ΧΑΝΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΧΑΝΙΩΤΙΣΣΕΣ
ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ... ΙΣΧΥΡΟ ΦΥΛΟ

Αντρες σε κρίση

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Πάρχει και Παγκόσμια γιορτή του Ανδρα, για... όσους το αγνοούσαν! Γιορτάζεται σήμερα 19 Νοεμβρίου σε πάνω από 70 χώρες του κόσμου και με... αφορμή τη σημερινή γιορτή ρωτήσαμε άντρες και γυναίκες να μας πουν τη γνώμη τους για το... ισχυρό φύλο! Οι απαντήσεις ποικίλλουν και για διάφορους λόγους είναι ενδιαφέρουσες αφού καταδεικνύουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις των συνομιλητών μας στην απλή ερώτηση που τους θέσαμε: ποιος είναι ο ρόλος του άντρα σήμερα και τι έχει αλλάξει σε σχέση με το παρελθόν; Η άποψη των περισσότερων ότι οι άντρες σίγουρα βρίσκονται... σε κρίση, ταιριάζει απόλυτα με τη σύγχρονη πραγματικότητα της εποχής μας που συν τοις άλλοις θέτει υπό αμφισβήτηση την παλαιά επικρατούσα αντίληψη για την ισχυρότητα του φύλου...!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - 6 ~ Πολιτισμός - Σερφαρίσματα

σελ. 7 ~ Συνέντευξη με την Ιωάννα Φόρτη

σελ. 8 - 9 ~ Αντρες σε κρίση

σελ. 10 ~ Παιδότοπος

σελ. 11 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 12 ~ Πολιτισμός

σελ. 13 ~ Ιστορία της Ιατρικής: ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

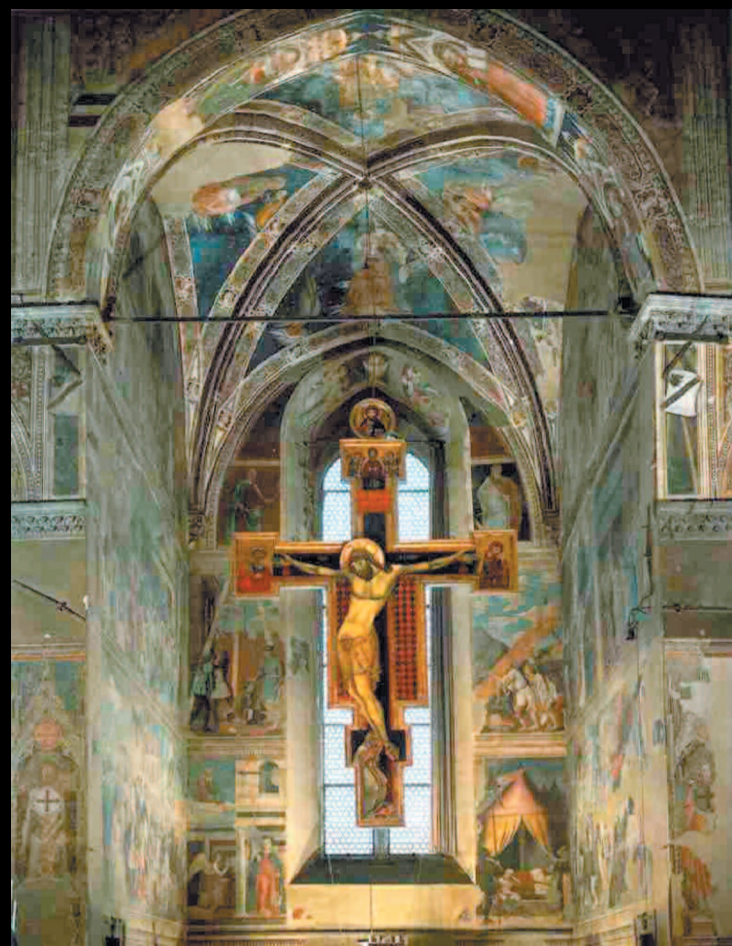

σελ. 14 - 15 ~ Ο Ελ. Βενιζέλος και η συνθήκη της Λωζάννης

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No.540

Φανταστικό
μουσείο

Πιέρο ντε λα Φραντσέσκα (Piero della Francesca), "Η ιστορία του Τιμίου Σταυρού", Διακόσμηση του παρεκκλησίου Μπάτσι (Bacci), γύρω στα 1452-1466, Εκκλησία του Αγίου Φραγκίσκου, Αρέτσο (Arezzo), Ιταλία.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΚΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

τα 1452 οι Μπάτσι (Bacci), μια οικονομικά εύρωστη οικογένεια εμπόρων και επιφανείς πατρικίους από την Τοσκάνη, θα αναθέσουν στον Πιέρο ντε λα Φραντσέσκα (Piero della Francesca) την ολοκλήρωση της διακόσμησης με μια σειρά τοιχογραφιών του κεντρικού παρεκκλησίου, του οποίου κατείχαν τα δικαιώματα, στην εκκλησία του αγίου Φραγκίσκου στο Αρέτσο. Οι εργασίες είχαν διακοπεί απότομα μετά τον αιφνίδιο θάνατο του Μπίτσι ντι Λορέντσο (Bicci di Lorenzo) που είχε αρχικά αναλάβει την εξέχουσα παραγγελία. Στην πραγματικότητα ο τελευταίος είχε προλάβει μονάχα να ζωγραφίσει τις μορφές των τεσσάρων Πατέρων της εκκλησίας στα τόξα της οροφής και την "Τελική Κρίση" στο μέτωπο της θριαμβικής αψίδας του παρεκκλησίου, αλλά η απόφαση για την επιλογή της θεματογραφίας που έμελλε να επενδύσει ζωγραφικά τους εσωτερικούς τοίχους της Cappella Bacci, θα πρέπει να είχε ληφθεί από τους παραγγελιοδότες ήδη σε αυτή την πρώιμη φάση της ανάθεσης του φιλόπνου σχεδίου.

Ο εικονογραφικός κύκλος εμπνέεται από την ιστορία του "Τιμίου Σταυρού", όπως αυτή περιγράφεται στο "Χρυσό Θρύλο" (Legenda Aurea) του Ιάκωβου από το Βοράτζινε (Jacopo de Voragine) και θέτει το κέντρο βάρους στις θαυματουργικές ιδιότητες που αποδίδονταν στο ξύλο, από το οποίο κατά τη γραπτή παράδοση ήταν πελεκημένος. Η σε μια σωρεία ξεχωριστών, αλλά ταυτόχρονα και άρρηκτα μεταξύ τους συνδεδεμένων επεισοδίων εκτυλισσόμενη ιστορία του "Τιμίου Σταυρού", εκτείνεται σε ένα ευρύ χρονικό φάσμα που καλύπτει μια περίοδο από την εποχή των προπατόρων του Ιησού και κορυφώνεται στον 7ο μεταχριστιανικό αιώνα.

Το νήμα της αφήγησης ξετυλίγεται με τη μυθική προϊστορία και τη γένεση του "Τιμίου Ξύλου" από ένα κλαδί του δέντρου της ζωής από τον κήπο της Εδέμ που ο Σέθ, ακολουθώντας τις εντολές του ετοιμοθάνατου πατέρα του Αδάμ, θα λάβει από τον αρχάγγελο Μιχαήλ. Από το κλαδί αυτό, το οποίο ο Σέθ θα εναποθέσει στο στόμα του νεκρού άμα τη επιστροφή του πατέρα του, θα φυτρώσει και θα αναπτυχθεί κατά την περίοδο της βασιλείας του Σολομώντα ένα μεγαλοπρεπές δέντρο. Ο βασιλιάς θα ξεριζώσει το δέντρο αυτό, έχοντας αρχικά την πρόθεση να αξιοποιήσει το ξύλο του για την κατασκευή του περιλαμβρού ναού του στα

Ιεροσόλυμα. Τελικά το "Τίμιο Ξύλο" θα χρησιμοποιηθεί ως δομικό υλικό για το κτίσιμο μιας γέφυρας. Διαβαίνοντας η βασίλισσα του Σαββά κατά την επίσκεψή της στο Σολομώντα τη γέφυρα αυτή, θα διαισθανθεί το ειδικό θρησκευτικό-ιδεολογικό βάρος του ξύλου, από το οποίο μεταγενέστερα έμελλε να λαξευθεί ο Σταυρός του Μαρτυρίου και θα προσκυνήσει γονυπετής. Η ιστορία μεταφέρεται κατόπιν στον 4ο μεταχριστιανικό αιώνα, όταν ο Μεγάλος Κωνσταντίνος θα δει σε όραμα, την παραμονή της κρίσιμης μάχης στη Μίλβια γέφυρα εναντίον του πολιτικού αντιπάλου του για την κυριαρχία επί της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας Μαξεντίου, την εικόνα του αγγέλου με το σύμβολο του Σταυρού και την επιγραφή "Εν τούτω Νίκα". Ως απόρροια της επαλήθευσης της προφητείας ο Κωνσταντίνος θα ασπαστεί τον χριστιανισμό, ανακηρύσσοντάς τον παράλληλα σε επίσημη θρησκεία της αυτοκρατορίας, ενώ θα αποστείλει τη μητέρα του Ελένη στα Ιεροσόλυμα σε μια αποστολή ανεύρεσης του "Τιμίου Σταυρού", τα ίχνη του οποίου είχαν χαθεί στο πέρασμα των αιώνων. Η αγία Ελένη θα ανακαλύψει μετά από ανάκριση του μοναδικού Εβραίου που γνώριζε την ακριβή τοποθεσία τελικά στο Γολγοθά και τους τρεις σταυρούς (του Ιησού, αλλά και των δύο ληστών). Η ίαση ενός αρρώστου παιδιού μέσω της επαφής του με το θαυματουργό ξύλο, έμελλε εν τέλει να ισοποιοήσει την αυθεντικότητα του ενός και μοναδικού "Τιμίου Σταυρού". Το τελευταίο κεφάλαιο της ιστορίας, ταυτόχρονα και η σκηνή στην οποία κορυφώνεται η ζωγραφική αφήγηση του Πιέρο στο παρεκκλήσι Μπάτσι, τοποθετείται τρεις αιώνες αργότερα και συγκεκριμένα στα 615. Το "Τίμιο Ξύλο" είχε πέσει στο μεσοδιάστημα ως λάφυρο στα χέρια των αλλοθρήσκων. Τη χρονιά εκείνη ο αυτοκράτορας Ηράκλειος θα καταικήσει σε μια εκστρατεία τον Πέρση ηγεμόνα Χοσρόη, επανακτώντας από τους ειδωλολάτρες το ιερό κειμήλιο, το οποίο κατά την παράδοση επέστρεψε ο ίδιος και μάλιστα πεζή ως ένδειξη μετάνοιας στη φυσική του θέση, στα Ιεροσόλυμα.

(Συνεχίζεται την επόμενη εβδομάδα)

21/11

Δέσποινα,
Βιργινία,
Λεμονιά,
Μαρία
Μάριος,
Μαριέττα

22/11

Βαλεριανός,
Βαλεριάνα,
Βαλέρια,
Βαλέριος,
Φιλήμων

23/11

Αμφιλόχιος,
Αμφιλοχία

25/11

Κατερίνα,
Μερκούριος,
Μερκουρία

διαδρομές

στο

internet

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Με λαμπρότητα αναμένεται να εορταστούν τη Δευτέρα 21 Νοεμβρίου τα Εισόδια της Θεοτόκου -ημέρα που εορτάζουν και οι Ενοπλες Δυνάμεις- καθώς πανηγυρίζει ο Μητροπολιτικός Ναός της πόλης μας. Για την πόλη των Χανίων η 21η Νοεμβρίου είναι αργία.

ο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, που θα γίνουν στα Χανιά έχει ως εξής: Από τις 6.30 π.μ. έως τις 10.30 π.μ. θα πραγματοποιηθεί Όρθρος - Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, στις 8.30 π.μ. η επίσημη έπαρση της σημαίας στο φρούριο Φιρκά και στις 10.45 π.μ. λιτάνευση της θαυματουργής εικόνας της Θεοτόκου. Διαδρομή Λιτανείας: Αναχώρηση από τον Ιερό Ναό Εισοδίων της Θεοτόκου Χανίων, Χάληδων, Πλατεία 1866, Λεωφ. Κυδωνίας (Ακολουθία της αρτοκλασίας έμπροσθεν του Δημαρχείου), Ν. Πλαστήρα, Πλατεία Αγοράς (Δέσση), Πλατεία Μαρκοπούλου, Τσουδερών, Ποτιέ, Καραολή Δημητρίου και Χάληδων γωνία (Δέσση), επιστροφή στον Ι. Ναό Εισοδίων της Θεοτόκου Χανίων.

Στις 11.45 π.μ. θα ακολουθήσει δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό για την ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων ενώ μετά θα πραγματοποιηθεί επιμνημόσυνη δέσση στο Ηρώο της Πόλης (Πάρκο Ειρήνης & Φιλίας). Στις 7 μ.μ. έχει προγραμματιστεί μουσική εκδήλωση αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου και στην Ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων, με συναυλία και ομιλίες, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Κάλεσμα συμμετοχής στις εκδηλώσεις που διοργανώνουν η Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων και οι Μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων Ν. Χανίων, απηύθυναν χτες κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου οι διοργανωτές.

«Η θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου δεν ενώνει μόνο τους αιώνες, αλλά ενώνει όλους τους Χανιώτες, ανεξάρτητα πόσο ευλαβείς ή πιστοί είμαστε. Η Παναγία δεν κρατά τεφτέρια. Δεν υπάρχουν πιστοποιητικά αξιολόγησης της πίστης, καθημιός και καθένα από εμάς» ανέφερε ο εφημέριος του Καθεδρικού Ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου π. Στυλιανός Θεοδωρογλάκης.

«...Στις μέρες που ζούμε οι δυσκολίες είναι αυξημένες, με τη χάρη του Θεού, με τις πρεσβείες της Παναγίας, με τον αέρα του Θεού που αναπνέουμε, όχι μόνο μπορούμε να ξεπερνάμε τις δυσκολίες, αλλά να ανεβαίνουμε πάνω από αυτές και να ζούμε αληθινά τη χαρά του Θεού στο πρόσωπο και τη ζωή μας» κατέληξε ο π. Στυλιανός Θεοδωρογλάκης.

Από την πλευρά της η αντιδήμαρχος Πολιτισμού του Δήμου Χανίων κα Βαρβάρα Περράκη, ανέφερε ότι «στις 21 Νοεμβρίου η πόλη των Χανίων γιορτάζει. Όλοι πρέπει να δούμε εκείνη την ημέρα ως ένα μήνυμα αισιοδοξίας, αγάπης, δημιουργικής ανάπτυξης της ομήγυρης -γι' αυτό μιλάμε και για πανηγύρι- συμπόρευσης, πνευ-

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Λαμπρός εορτασμός των Εισοδίων της Θεοτόκου

■ Και της ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων

Από αριστερά η αντιδήμαρχος Πολιτισμού κα Βαρβάρα Περράκη, ο εφημέριος του Καθεδρικού Ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου π. Στυλιανός Θεοδωρογλάκης και ο ειδικός συνεργάτης της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων Σήφης Μαρκάκης.

ματικότητα και μια μεγάλη ευκαιρία να έρθουμε σε επαφή πάλι με τις πατροπαράδοτες αξίες του λαού μας».

Στο πλούσιο πρόγραμμα των εορταστικών εκδηλώσεων αναφέρθηκε ο ειδικός συνεργάτης της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων Σήφης Μαρκάκης.

24 ΧΡΟΝΙΑ ΡΑΔΙΟ "ΜΑΡΤΥΡΙΑ"

Είκοσι τέσσερα χρόνια δυναμικής παρουσίας στα ερτζιανά συμπληρώνει ο ραδιοφωνικός σταθμός της Ιεράς Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου "Μαρτυρία". Στο πλαίσιο αυτό η Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου διοργανώνει εκδήλωση σήμερα στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητρόπολης.

Το πρωί θα τελεστεί Θεία Λειτουργία στο παρεκκλήσι του Αγ. Κοσμά του Αιτωλού στο Πολιτιστικό Κέντρο. Στις 7 το απόγευμα στο Πολιτιστικό Κέντρο θα γίνει παρουσίαση του νέου προγράμματος του Ράδιο "Μαρτυρία" και θα πραγματοποιηθεί αναδρομική έκθεση σχετικά με την πορεία του ραδιοφώνου. Θα ακολουθήσει μουσική εκδήλωση με τους Δήμητρα Λιγοψυχή και Γιάννη Μελαμπιανάκη. Η ομάδα σεφ του Hotelier Tourism, Studies and Training, που είναι χορηγός της εκδήλωσης θα προσφέρει γευστικές νησίσιμες προς όλους. Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Κάλεσμα συμμετοχής στην εκδήλωση απηύθυνε ο διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Μητροπόλεως και του ραδιοφωνικού σταθμού "Μαρτυρία" Ευστράτιος Χατζηδάκης, επισημαίνοντας ότι «προσκαλούμε όλους τους φίλους τους εκκλησιαστικού μας ραδιοφώνου να συνορτάσουμε τα 24 χρόνια παρουσίας και εκπομπών στα ερτζιανά».

Ο διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Μητροπόλεως και του ραδιοφωνικού σταθμού "Μαρτυρία" Ευστράτιος Χατζηδάκης.

Εκδήλωση στη μητρόπολη

Εορταστική εκδήλωση προς τιμή της Παναγίας διοργάνωσε η ενορία των Εισοδίων της Θεοτόκου, εντός

του Ιερού Καθεδρικού Μητροπολιτικού Ναού των Χανίων Στο πλαίσιο αυτής της λαμπρής

εκδήλωσης μίλψαν οι Γεώργιος Λουπάσης, καθηγητής, Σταμάτης Αποστολάκης, δάσκαλος - λαογράφος, Βασίλειος Χαρωνίτης, δάσκαλος, λαογράφος, ενώ ύμνους στην Παναγία απέδιδε η χορωδία "Στέφανος Μελωδών".

Το "παρών" έδωσαν και οι "Κρητικές Μαδάρες" που τραγούδησαν ριζίτικα αφιερωμένα στην Παναγία.

Την εκδήλωση συντόνισε ο δάσκαλος - λογοτέχνης κ. Ευάγγελος Κακατσάκης.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΧΑΝΙΩΝ

Μουσική συνάντηση VAMOS Ensemble - Ι. Φόρτη - Δ. Ψώνη

Το VAMOS Ensemble συνεχίζοντας τις εμφανίσεις του με την Ιωάννα Φόρτη στο τραγούδι και με την έκτακτη συμμετοχή του διεθνούς φήμης μουσικού Δημήτρη Ψώνη στο περσικό σαντούρι, θα παρουσιάσει αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων τη μουσική παράσταση "Πατρίδες".

Μ συναυλία θα περιλαμβάνει τραγούδια και μουσικές για πατρίδες ιδιαίτερες, διαφορετικές για τον καθένα μας, αυτές που αναζητάμε ή που βρισκόμαστε, αυτές που είναι μέσα μας, τόπους και ανθρώπους που μας κάνουν να νιώθουμε "πατρίδα", την ανάγκη μας για ό,τι εννοεί κανείς πατρίδα. Ενορχηστρώσεις, διεύθυνση ορχήστρας: Θανάσης Παπαθανασίου.

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Κώστας Κεχράκος. Επιμέλεια οργάνωσης: Νίκος Φραγκιαδάκης
Προώληση: 8 €. Είσοδος: 10 €. Φοιτητικό: 5 €.
Σημεία προώλησης: Βιβλιοπωλείο Πετράκη (Χατζημιάλη Γιάνναρη 68). Καφενείο "Μικρό Καφέ" (Ακτή Μιαούλη 6). Τηλέφωνο κρατήσεων: 6973215114.

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΙΣΑΜΟΥ

Δρώμενο με τη Φωτεινή Σεγρεδάκη

Ο Δήμος Κισάμου (ΚΕΔΗΚ) και ο Φιλολογικός Σύλλογος διοργανώνουν μικρό δρώμενο με τίτλο: "Η Πόρτα μου είναι ανοιχτή..." με τη Φωτεινή Σεγρεδάκη την Δευτέρα 21 Νοεμβρίου στις 7 το απόγευμα στον Δήμο Κισάμου.

Συμβολισμοί, αισθητική, στίχοι και τραγουδήματα για την πόρτα, τη θύρα, την (Ε)μπασιά στη ζωή μας...

Απαγγελίες: Τόνια Μαζοκοπάκη - Χορευτάκη, Γεωργία Τυράκη - Μαραγκουδάκη. Προβολή Εικόνων: Χρήστος Παρασκάκης.

Στον χώρο θα λειτουργήσει και μικρή σχετική έκθεση με cartes postales. Η είσοδος στην εκδήλωση είναι ελεύθερη.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Έκθεση φωτογραφίας

Με αφορμή την 25η Νοεμβρίου, παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, ο Ξενοφώνας Φιλοξενίας Γυναικών του Δήμου Χανίων συνδιοργανώνει με την Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. έκθεση φωτογραφίας με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα έμφυλης βίας.

Η έκθεση περιλαμβάνει πορτρέτα γυναικών από την πόλη των Χανίων, αναγνωρισμένων για τις επαγγελματικές και κοινωνικές τους δραστηριότητες, εκπροσωπώντας ένα μεγάλο φάσμα ρόλων

και ιδιοτήτων, οι οποίες φωτογραφήθηκαν με σκοπό να γίνει κατανοητό σε όλους ότι η έμφυλη βία είναι φαινόμενο διαταξικό και διαφυλετικό και πλήττει βάνουσα τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών και κοριτσιών που την υφίστανται.

Η έκθεση θα είναι ανοιχτή στο κοινό στην Πύλη Σαμπιονάρα από την Παρασκευή 25 ως και την Κυριακή 27 Νοεμβρίου (ώρες λειτουργίας 10 - 1μ.μ. και 6 - 10μ.μ.) και σας καλούμε όλους στα επίσημα εγκαίνια το Σάββατο 26 Νοεμβρίου στις 6μ.μ.

ΣΤΟ Γ.Ε.Λ. ΣΟΥΔΑΣ

Θέατρο σκιών

Οι μαθητές του Γενικού Λυκείου Σούδας σε συνεργασία με το θέατρο σκιών του Νίκου Μπλαζάκη διοργανώνουν αύριο Κυριακή παράσταση Καραγκιόζη: "Ο Γάμος του Δράκοντα" (βασισμένο σε λαϊκό κρητικό παραμύθι). Η παράσταση θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του σχολείου στις 11:30 π.μ. Τα έσοδα θα διατεθούν για τις ανάγκες των μαθητών του Γ.Ε.Λ. ΣΟΥΔΑΣ. Γενική είσοδος 8 ευρώ με ποτό.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Μουσική εκδήλωση της V Μεραρχίας Κρητών

Η Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου και η V ΜΕΡΑΡΧΙΑ ΚΡΗΤΩΝ, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της εκατονπεντηκονταετηρίδας από το ολοκαύτωμα της Ιεράς Μονής Αρκαδίου, πραγματοποιούν μουσική εκδήλωση αφιερωμένη στη μεγάλη αυτή ιστορική επέτειο. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 23 Νοεμβρίου και ώρα 7 μ.μ. στην αίθουσα "Παντελής Πρεβελάκης" (Ωδείο) της παλιάς πόλης του Ρεθύμνου με τη συμμετοχή του Ομίλου Βρακοφόρων Κρήτης και την υποστήριξη του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών Νομού Ρεθύμνου.

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Τιμητική εκδήλωση για τον Ν. Σταμπολίδη

Η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης, σε συνεργασία με τον Δήμο Χανίων, οργανώνει τιμητική εκδήλωση για τον καθηγητή Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και διευθυντή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης Νίκο Σταμπολίδη, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, την Παρασκευή 25 Νοεμβρίου, στις 7μ.μ. Για την προσωπικότητα του Νίκου Σταμπολίδη και την προσφορά του στην Αρχαιολογία, στην ανάδειξη και προβολή της Αρχαίας Ελεύθερνας και της Κυκλαδικής Τέχνης θα μιλήσουν η Αρχόντισσα Παπαδερού - Ναναδάκη, φιλόλογος, πρόεδρος της ΙΛΑΕΚ και η Μαριάννα Καβρουλάκη, αρχαιολόγος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΙΛΑΕΚ. Χαιρετισμό στην εκδήλωση θα απευθύνουν ο δήμαρχος Χανίων Τάσος Βάμβουκας και εκπρόσωποι των Αρχών.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
VAMOS

ΠΑΤΡΙΔΕΣ

ΜΕ ΤΗΝ
ΙΩΑΝΝΑ ΦΟΡΤΗ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ Ο
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΨΩΝΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
Ωρα 21:00
Πνευματικό Κέντρο Χανίων

Είσοδος: € 10,00
Φοιτητικό: € 5,00
Προώληση: € 8,00

Σημεία προώλησης:
Βιβλιοπωλείο Πετράκη
(Χατζημιάλη Γιάνναρη 68)
Καφενείο «Μικρό Καφέ»
(Ακτή Μιαούλη 6)

Τηλέφωνο κρατήσεων: 6973215114

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΙΑΣ
Χανιώτικα νέα

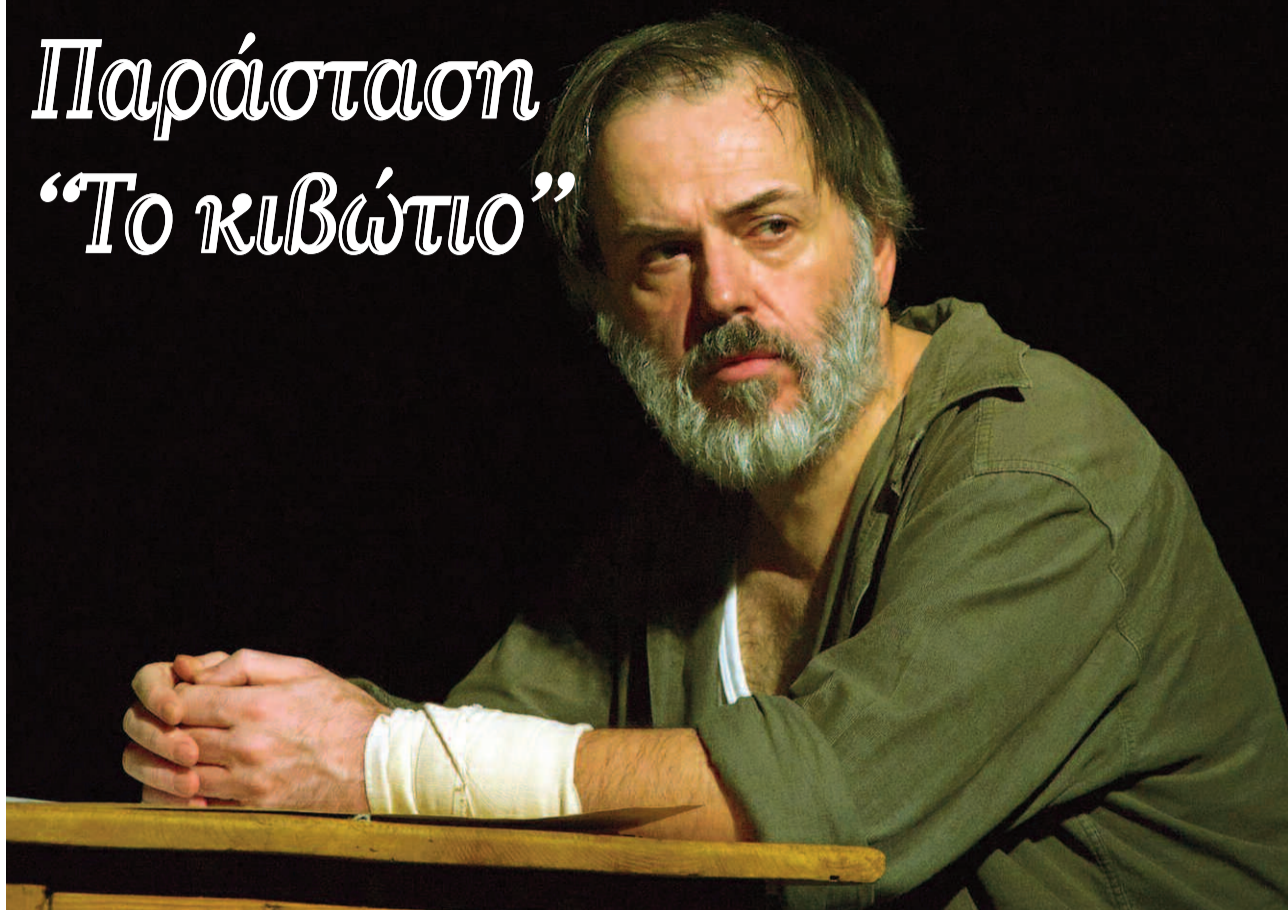
ΧΟΡΗΓΟΣ
SAMARIA ΝΕΡΟ

Παράσταση με το έργο “Το κιβώτιο” του Αρη Αλεξάνδρου με τον Φώτη Μακρή θα δοθεί αύριο Κυριακή στις 9μ.μ. στο Στούντιο Οξω Νου (Αγ. Κυριακής 29, Χαλέπα).

“**Τ**ο κιβώτιο” είναι το μοναδικό μυθιστόρημα του Άρη Αλεξάνδρου και έχει χαρακτηριστεί ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Στα τέλη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου, μία ομάδα ανταρτών αναλαμβάνει μετά από σχετική εντολή του Γενικού Αρχηγείου να μεταφέρει, περνώντας μέσα από εχθρικό έδαφος, ένα κιβώτιο αγνώστου περιεχομένου, με παραλήπτες τη διοίκηση μιας ανταρτοκρατούμενης πόλης. Στη διάρκεια της αποστολής η ομάδα αρχίζει να χάνει τα μέλη της σταδιακά μέχρι που τελικά σώζεται ένας μόνο αντάρτης, ο οποίος τελικά κατορθώνει να παραδώσει το κιβώτιο. Όταν όμως φτάνει στον προορισμό του, διαπιστώνεται πως είναι άδειο και ο αντάρτης φυλακίζεται από τους άλλους συντρόφους του ως δολιοφθορέας. Δραματουργική επεξεργασία - Σκηνοθεσία: Φώτης Μακρής, Κλεοπάτρα Τολόγκου Σκηνογραφία : Διονύσης Μανουσάκης Μουσική: Γιώργος Νινιός. Τιμές εισιτηρίων: 13 ευρώ γενική είσοδος & 10 ευρώ φοιτητικό - ανέργων Προώθηση εισιτηρίων: Στούντιο “Οξω Νου”. Πληροφορίες - Κρατήσεις: 2310257218, 6932040527 περιορισμένος αριθμός θέσεων, απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση.

ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ “ΟΞΩ ΝΟΥ

Παράσταση “Το κιβώτιο”

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “ΚΥΔΩΝΙΑ”

“Τέσσερα λεπτά και δώδεκα δευτερόλεπτα”

Η Εταιρεία Θεάτρου “ΜΝΗΜΗ” θα παρουσιάσει στο τέλος Νοεμβρίου στο θέατρο “Κυδωνία” το άκρως επίκαιρο, βραβευμένο θεατρικό έργο του Αγγλου συγγραφέα Τζέιμς Φριτς “Τέσσερα λεπτά και δώδεκα δευτερόλεπτα” που αναφέρεται στη σύγχρονη τεχνολογική εξέλιξη και την αλόγιστη χρήση της από παιδιά εφηβικής ηλικίας, αλλά και στην αντιμετώπιση του μείζονος αυτού θέματος μέσα στην οικογένεια.

Το έργο, γραμμένο το 2014, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα στο θέατρο “Κυδωνία” και θα παρουσιαστεί σε μετάφραση Δημήτρη Κιούση, σκηνοθεσία και εικαστική αντίληψη Μιχάλη Βιρβιδάκη, σύνθεση ήχων Δημήτρη Ιατρόπουλου, φωτισμούς Γαλάτεια Σαραντάκου, ενώ τους ρόλους του κειμένου θα ερμηνεύσουν οι ηθοποιοί Κατερίνα Μαντίλ, Ντία

Κοσκινά, Γιώργος Γελαλής και Μιχάλης Τακτικάκης.

Η παράσταση θα συνοδεύεται από πρόγραμμα - βιβλίο με τη μετάφραση του έργου, εισαγωγικά στο έργο κείμενα, την εργοβιογραφία του συγγραφέα και φωτογραφίες από την παράσταση.

Η Αγγλίδα κριτικός Victoria Sadler σχολιάζοντας το εξαιρετικό αυτό έργο έγραψε πρόσφατα στο περιοδικό “Theatre Review”: «Το γράψιμο είναι τόσο καλό που καταφέρνει να αγγίξει με δεξιότητα πολλά σημαντικά ζωτικά θέματα της σύγχρονης κοινωνίας - γονική υπευθυνότητα, υποχρέωση λογοδοσίας, τιμότητα μέσα στη σχέση, διαμόρφωση χαρακτήρα, εικονική πραγματικότητα... Ακόμη και το πώς ένα περιστατικό στο Διαδίκτυο μπορεί να σου σημαδέψει τη ζωή για πάντα».

Ο δεκαεπτάχρονος Τζακ είναι το καμάρι της μάνας του. Η Ντάκι κι ο Ντέιβιντ, οι γονείς του, του έχουν αφιερώσει όλη τη ζωή τους για να του προσφέρουν όλες εκείνες τις ευκαιρίες που οι ίδιοι δεν είχαν ποτέ - και τώρα ο Τζακ έχει εξελιχθεί σε ένα έξυπνο κοινωνικό άτομο και όλα δείχνουν πως θα καταφέρει να συγκεντρώσει τα μόρια που απαιτούνται για να μπει στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου στο Ντάραμ.

Όμως ένα περιστατικό που συμβαίνει κοντά στο σχολείο του απειλεί να καταστρέψει ό,τι είχαν καταφέρει μέχρι τώρα, ένα περιστατικό που δείχνει πως κάποιοι μισούν το γιο τους θανάσιμα. Με την εξέλιξη των γεγονότων η Ντάκι κι ο Ντέιβιντ αρχίζουν να υποψιάζονται τους φίλους του Τζακ, τον Τζακ τον ίδιο, ακόμα και ο ένας τον άλλον.

ΣΤΟ “COME”

Bar theatre

Η κωμωδία του Δημήτρη Χαλιώτη “live Tonight” με τον Κων/νο Σταυρούλακη και τη Νατάσα Βολουδάκη θα παρουσιαστεί στο “Come”, Πλατεία Κατεχάκη, παλιό λιμάνι.

Παραστάσεις θα δοθούν στις 21, 29 Νοεμβρίου και 5 Δεκεμβρίου στις 10 το βράδυ. Γενική είσοδος 8 ευρώ με ποτό.

ΓΙΑ ΤΙΣ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

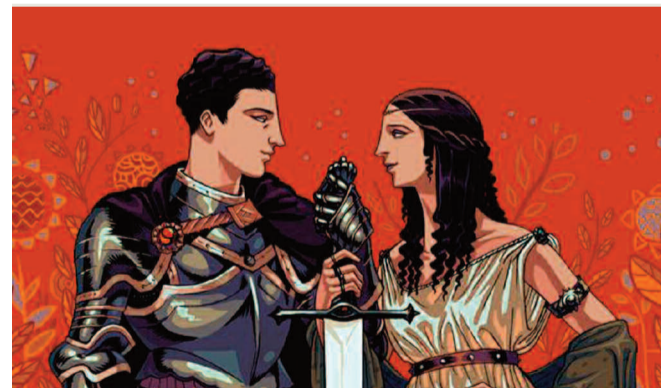
Αναβολή παράστασης από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.

Αναβλήθηκαν οι προγραμματισμένες για σήμερα και τη Δευτέρα παραστάσεις της θεατρικής παραγωγής του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης με το έργο “Εκπαιδύοντας τη Ρίτα” του Willy Russell. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ., ο ηθοποιός Χρήστος Ροδάμης εισήχθη στο Νοσοκομείο εκτάκτως για εγχείρηση σκωληκοειδίτιδας. Η προεπιμέλεια, σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. προγραμματίζεται για το Σάββατο 26 Νοεμβρίου.

ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ “ΕΠΙΛΟΓΕΣ”

Αφήγηση παραμυθιού

Αφήγηση παραμυθιού “Η σκάλα της αγάπης” και εικαστικό χριστουγεννιάτικο εργαστήρι με ανακυκλώσιμα υλικά, με θέμα την αγάπη και την προσφορά θα πραγματοποιηθεί σήμερα στις 11:30π.μ. στο Βιβλιοπωλείο “Επιλογές” (Ανδρέα Παπανδρέου 95 & Πλάτωνος). Μετά την αφήγηση, μικροί και μεγάλοι καλλιτέχνες θα κατασκευάσουν με υλικά που ανακυκλώνουν καθημερινά στο σπίτι τους, αλλά και με υλικά από τη φύση, χριστουγεννιάτικες κάρτες και διακοσμητικά αντικείμενα που θα προσφέρουν στο “Χαμόγελο του Παιδιού” για το Χριστουγεννιάτικο του παζάρι. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ “ΜΙΚΡΟ ΚΑΡΑΒΙ”

Παρουσίαση του Graphic Novel “Ερωτόκριτος”

Οι εκδόσεις Polaris και το βιβλιοπωλείο “Μικρό Καράβι” διοργανώνουν την παρουσίαση του Graphic Novel “Ερωτόκριτος” των Γιώργου Γούση, Δημοσθένη Παπαμάρκου, Γιάννη Ράγκου, την Τετάρτη 23 Νοεμβρίου, στις 7 το απόγευμα, στον χώρο του βιβλιοπωλείου (Δασκαλογιάννη 59, Σπλάντζια). Ομιλητές θα είναι οι: Βαγγελιώ Σερδάκη - Χιωτάκη (εκπαιδευτικός), Μάριος Ιωαννίδης (εικονογράφος). Οι δημιουργοί του graphic novel Ερωτόκριτος θα συνομιλήσουν με τους αναγνώστες και θα απαντήσουν στις ερωτήσεις τους.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Υποβρύχιο μουσείο

<https://aquaworld.com.mx/en/tours/snorkel-in-the-cancun-underwater-museum-musa>

Με περισσότερα από 470 αγάλματα στον βυθό της θάλασσας και μια εμπειρία διαφορετική από εκείνη των συμβατικών μουσείων, το υποβρύχιο μουσείο στο Κανκουν του Μεξικό προσφέρει στους επισκέπτες μια μοναδική θέαση τέχνης. Μέσα από τον ιστότοπο μπορείτε να ενημερωθείτε για το ιδιαίτερο αυτό μουσείο, να πάρετε μια γεύση των εκθεμάτων του, μέσα από φωτογραφίες και μαρτυρίες άλλων επισκεπτών. Ρίξτε του μια ματιά.

Στα νερά της Στυγός

www.riverstyx.com

Θέλετε να κάνετε μια βολτίτσα με τον... δυσοίωνα βαρκάρη στα νερά της Στυγός; Εδώ θα βρείτε μια εφαρμογή που σας ταξιδεύει στα μυστικά της ελληνικής μυθολογίας και κατά την διάρκεια της περιήγησής σας συναντάτε θεούς, ημίθεους, ήρωες και διάφορες "μορφές" του αρχαίου κόσμου. Ουσιαστικά κάνετε ένα πέρασμα από τον κάτω κόσμο, όπου θα περάσετε σπηλιές, θα βρεθείτε αντιμέτωποι με τέρατα, θα ανοίξετε -ή όχι- το κουτί της Πανδώρας, θα περάσετε τα τάρταρα, και γενικότερα θα δείτε τι τραβάει η κακομοίρα η Περσεφόνη κάθε χειμώνα. Η εφαρμογή προσφέρεται δωρεάν και έχει κάτι από την χολυγουντιανή Ζίνα, αλλά αν προσπεράσετε το τελευταίο, είναι μια καλή λύση για να περάσετε τον χρόνο σας.

(Δεν) έχει πάντα δίκιο

<https://notalwaysright.com>

Η ρήση λέει πως ο πελάτης έχει πάντα δίκιο. Τι συμβαίνει όμως όταν ο πελάτης κάποιες φορές ΔΕΝ έχει δίκιο; Και μάλιστα όταν όχι μόνο δεν έχει δίκιο αλλά καταδυναστεύει τον άμοιρο εργαζόμενο με τις παραξενιές του; Ε, λοιπόν εδώ θα βρείτε συγκεντρωμένες ιστορίες που αφηγούνται εργαζόμενοι και έχουν να κάνουν με παραλογές απαιτήσεις πελατών. Κάποιες είναι αστείες, κάποιες είναι γελοίες, κάποιες είναι για γέλια και για κλάματα. Όλες πάντως έχουν ένα κοινό: μας θυμίζουν πως όταν έχουμε να κάνουμε με υπαλλήλους οφείλουμε να είμαστε -τουλάχιστον- ευγενείς. Διότι όχι, ο πελάτης δεν έχει πάντα δίκιο.

Μέλη του Δ.Σ.
του Ελληνογαλλικού
Συλλόγου Χανίων με την
πρόεδρό του κα Στέλλα
Κουτσουπάκη.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΧΑΝΙΩΝ

Γιορτή δοκιμής

νέου κρασιού Beaujolais

“Μεθυστική” εσπερίδα διοργάνωσε σε κέντρο διασκέδασης στα Χανιά ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων τηρώντας την παράδοση δοκιμής του Γαλλικού κρασιού Beaujolais.

Για την εορταστική εκδήλωση μίλησε στις “διαδρομές” η πρόεδρος του Συλλόγου Στέλλα Κουτσουπάκη υπογραμμίζοντας ότι «φέτος όπως και κάθε χρόνο ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων πιστός σε αυτή την παράδοση, διοργανώνει και γιορτάζει την τρίτη Πέμπτη του Νοεμβρίου το νέο κρασί Beaujolais.

Στη Γαλλία, όπως και σε άλλες χώρες της Ευρώπης και όχι μόνο γιορτάζεται η άφιξη του Beaujolais Nouveau, του κρασιού σύντομης ωρίμασης το οποίο κρατά έξι μήνες και αυτό επειδή μετά φεύγουν όλα τ' αρώματα του».

Ηλίας Κάκανος

ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΧΑΝΙΩΝ

Εκθεση μικρών έργων 300 καλλιτεχνών

Ο Χώρος Τέχνης Χανίων διοργανώνει μαζικιστική έκθεση μικρών έργων με τίτλο “Ολύμπια όντα σε απόδραση”. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν την Τετάρτη 30 Νοεμβρίου.

Εκτίθενται έργα 300 καλλιτεχνών (για πρώτη φορά τόσο στην Κρήτη) σε διαφορετικές εικαστικές εφαρμογές. Σχέδιο, ζωγραφική, μικρογλυπτική, χαρακτική, αγιογραφία, ψηφιδωτό, κεραμική, γελοιογραφία, φωτογραφία, συναρμογή, σκη-

νογραφία, μακέτα αρχιτεκτονικής, λαογραφία.

Η πλειοψηφία των έργων από τη συλλογή του Γιάννη Π. Μαρκαντωνάκη, γλύπτη που είναι και επιμελητής της έκθεσης συμμετέχουν και οι δάσκαλοί του, Κελαϊδής Β., Γραμματόπουλος Κ., Μόραλης Γ., Μυταράς Δ., Νικολαΐδης Γ., Παππάς Γ., Παπαγιάννης Θ. και Τέτσος Π., καθώς και αρκετοί συμφοιτητές του από την Α.Σ.Κ.Τ., και μαθητές και φίλοι του.

Αφορμή, το φεστιβάλ “Κωφοί κι ακούοντες εν δράση” και το βιβλίο του Τζων Μπανβιλ “Άπειροι κόσμοι” όπου ο Ιρλανδός συγγραφέας ανακαλεί μέσω του αφηγητή Ερμή με θαυμασμό την Ελληνική Μυθολογία. Η έκθεση γίνεται παράλληλα και για εκπαιδευτικούς λόγους (ξεναγήσεις σχολείων) και θα διαρκέσει έως τις 28 Φεβρουαρίου 2017

Ανοικτά από Δευτέρα έως Παρασκευή 10π.μ. - 1μ.μ. και 7μ.μ. - 9μ.μ.

ΣΤΗΝ Ο.Α.Κ. ΣΤΙΣ 25-26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Παγκρήτιο Θεολογικό Συνέδριο

Ο Παγκρήτιος Σύνδεσμος Θεολόγων, σε συνεργασία με την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, διοργανώνει Παγκρήτιο Θεολογικό Συνέδριο με θέμα “Η σύγκληση και οι αποφάσεις-κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Κρήτη”, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις εγκαταστάσεις της Ορθόδοξης Ακαδημίας, στο Κολυμπάρι, στις 25-26 Νοεμβρίου.

Το Συνέδριο τελεί υπό την ευλογία της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης και του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στον Παγκρήτιο Σύνδεσμο Θεολόγων.

**Ο συλλογικός τόμος
“Κρήτη - Ελλάδα 1913 - 2013,
100 χρόνια Ένωση”**

που υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της εφημερίδας «Χανιώτικα νέα» & του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών “Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος”

διατίθεται στα γραφεία των “Χ.Ν.”
Καραϊσκάκη 49

τιμή 15 ευρώ

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

«Η Τέχνη είναι πυξίδα» λέει στις “διαδρομές” η ερμηνεύτρια Ιωάννα Φόρτη η οποία μαζί με το μουσικό σύνολο “Vamos Ensemble” και με την έκτακτη συμμετοχή του μουσικού Δημήτρη Ψώνη, θα παρουσιάσουν αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ τη μουσική παράσταση “Πατρίδες” στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Η ίδια πιστεύει ότι «σε μια εποχή που σιγά-σιγά πέφτουν οι μάσκες, μένει όρθιο μόνο το ουσιώδες, το άφθαρτο που θα επαναπροσδιορίσει τις κατευθύνσεις. Η τέχνη δεν απειλείται από τίποτα στην πραγματικότητα. Με οποιοδήποτε τρόπο αυτό που έχει ανάγκη να εκφραστεί, θα εκφραστεί».

ΙΩΑΝΝΑ ΦΟΡΤΗ:

«Η Τέχνη είναι πυξίδα»

μουσική παράσταση “Πατρίδες”, στάθηκε η αφορμή για μία εφ’ όλης της ύλης συζήτηση με την Ιωάννα Φόρτη για την Τέχνη, την καλλιτεχνική πραγματικότητα στην εποχή της κρίσης, τη μουσική συνύπαρξη με τους “Vamos Ensemble”, την Κρήτη, τους ανθρώπους της και την... «ποίηση των μαντινάδων» όπως ανέφερε χαρακτηριστικά.

Θεωρείτε μία από τις πλέον έμπειρες Ελληνίδες τραγουδίστριες, έχοντας διακριθεί σε ένα ασυνήθιστα ευρύ ρεπερτόριο, που περιλαμβάνει όπερα, οπερέτα, μπαρόκ, λόγια, έντεχνη και λαϊκή ελληνική μουσική, μιούζικαλ και άλλα. Πώς συνδυάζονται όλες αυτές οι ετερόκλητες μουσικές μαζί;

Από νωρίς και λόγω διαφόρων ετερόκλητων ακουσμάτων, κατάλαβα αφενός ότι η μουσική είναι ένα συνολικό πράγμα και αφετέρου ότι η ανθρώπινη φωνή είναι ένα όργανο, που έχει τη δυνατότητα να εξελίσσεται συνεχώς και σε σχέση αμφίδρομη με την -σε όλα τα επίπεδα- εξέλιξη του ανθρώπου που τη φέρει. Αυτό που συμβαίνει λοιπόν είναι ένας συνδυασμός, πρώτον της συνειδητοποίησης αυτής, δεύτερον του προσωπικού μου δρόμου στα μονοπάτια της αυτογνωσίας και τρίτον της γενικότερης αντιπάθειάς μου για κάθε είδους ταμπέλα.

Πώς αυτοπροσδιορίζετε μουσικά;

Η πολυδιάστατη μουσική μου φύση με ωθεί να ανακαλύπτω και να εξερευνώ συνεχώς καινούργιες διαδρομές και μονοπάτια που με προάγουν ως καλλιτέχνη και ως άνθρωπο. Είμαι μουσικός, με κύριο όργανό μου τη φωνή. Έχω την τύχη και την ευχέρεια να επικοινωνώ με διαφορετικά είδη μουσικής και προσπαθώ να εκφράσω αυτά που καταλαβαίνω με όση περισσότερη αλήθεια μπορώ.

Πότε ξεκινά το ταξίδι σας στη μουσική και ποιοι οι πιο σημαντικοί σταθμοί μέχρι σήμερα;

Η μουσική ήταν κάτι αυτονόητο στο σπίτι που μεγάλωσα. Ξεκίνησα να μαθαίνω πιάνο στα 5 μου χρόνια. Το 1992 επιλέχθηκα σε ένα επιδοτούμενο σεμινάριο χορωδιακής μουσικής όπου έκανα υποχρεωτικά το πρώτο μου μάθημα φωνητικής και από κει αρχίσαν όλα. Λίγο μετά πέρασα στις ακροάσεις της χορωδίας της ΕΡΤ. Τα επτά χρόνια που εργάστηκα εκεί ήταν για μένα το μεγαλύτερο μουσικό σχολείο καθώς τραγούδησα δεκάδες έργα μεγάλων συνθετών με πολύ σημαντικούς μαέστρους και σολίστ, συναυλίες σημαντικών έργων και παραστάσεις όπερας εντός κι εκτός Ελλάδος σε μεγάλα και μικρά θέατρα και φεστιβάλ. Ο επόμενος μεγάλος σταθμός ήταν η γνωριμία μου με τον Μίκη Θεοδωράκη κατά τη διάρκεια ακροάσεων για έναν ρόλο στην όπερά του Ηλέκτρα. Πήρα τον ρόλο κι έκανα το ντεμπούτο μου ως σολίστ στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης. Εκτοτε ακολούθησαν πολλές συναυλίες με έργα του συνθέτη και δισκογραφία και δεκάδες συνεργασίες με σημαντικούς Έλληνες συνθέτες, παραστάσεις στη λυρική σκηνή, στην Αγγλία, στη Γερμανία, στη Γαλλία, δισκογραφία κ.λπ. Ομως δεν μπορώ να μην αναφέρω ως καθοριστική τη στιγμή που ανακάλυψα τους ελληνικούς λαϊκούς

Η ερμηνεύτρια Ιωάννα Φόρτη μαζί με το μουσικό σύνολο “Vamos Ensemble” και με τη έκτακτη συμμετοχή του μουσικού Δημήτρη Ψώνη, θα παρουσιάσουν αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ, τη μουσική παράσταση “Πατρίδες” στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

«Η ύπαρξη και η υποδειγματική λειτουργία του Μουσικού Συνόλου Vamos Ensemble είναι -κατά ένα τρόπο- πολιτική πράξη. Νιώθω τυχερή που τους συνάντησα »

δρόμους και το μπαρόκ.

Ποια η γνώμη σας για τη δουλειά του Μουσικού Συνόλου Vamos;

Μου φαίνεται ακόμα απίστευτο το ότι σε ένα χωριό της Κρήτης λειτουργεί και δημιουργεί μια τέτοια, υψηλού επιπέδου, ορχήστρα. Ένα μείγμα ερασιτεχνών και επαγγελματιών με καταβολές όχι μόνο από την Κρήτη αλλά και από την υπόλοιπη Ελλάδα και ακόμα και έξω από αυτήν, που έχει καταφέρει να είναι αυτοδιαχειριζόμενη και παράλληλα να διατηρεί όλη αυτή τη γοητεία του “χειροποίητου” σε συνδυασμό με υψηλή καλλιτεχνικά απόδοση. Στους καιρούς που ζούμε είναι πολύ σπάνιο να βρεις ένα σύνολο ανθρώπων με ταλέντο, όραμα, όρεξη για δουλειά και τέτοιας ποιότητας καλλιτεχνικό αποτέλεσμα. Νομίζω πως η ύπαρξη και η υποδειγματική λειτουργία αυτής της ορχήστρας είναι, κατά ένα τρόπο, πολιτική πράξη. Νιώθω τυχερή που τους συνάντησα.

Πώς βλέπετε την νεοελληνική καλλιτεχνική πραγματικότητα στην εποχή της κρίσης;

Έχω την πεποίθηση πως είναι η εποχή που σιγά σιγά πέφτουν οι μάσκες, μένει όρθιο μόνο το ουσιώδες, το άφθαρτο που θα επαναπροσδιορίσει τις κατευθύνσεις. Η τέχνη δεν απειλείται από τίποτα στην πραγματικότητα. Με οποιοδήποτε τρόπο αυτό που έχει ανάγκη να εκφραστεί, θα εκφραστεί. Τα μέσα πιθανώς να αλλάζουν.

Τι θα συμβουλευάτε τα νέα παιδιά που θέλουν να ακολουθήσουν τον δρόμο της Τέχνης;

Αν αντιλαμβάνονται την τέχνη ως αυτό που είναι και η αφετηρία τους είναι προίον ανησυχίας και προσωπικής ανάγκης έκφρασης και κατανόησης της ύπαρξης, τότε ναι. Να το κάνουν οπωσδήποτε. Η Τέχνη είναι πυξίδα.

Τι μουσικές πρόκειται να ακούσουμε σε αυτήν την κοινή εμφάνιση σας με το Μουσικό Σύνολο Βάμος στα Χανιά;

Το πείραμα αυτή τη φορά είναι να προσεγγίσουμε έννοιες σχετικές με τη λέξη “πατρίδα” μέσα από μια ποικιλία ακουσμάτων διαφόρων ιδιωμάτων, πείραμα που θα ενισχυθεί με την πολύτιμη συμμετοχή του Δημήτρη Ψώνη στο σαντούρι, μουσικού διεθνούς εμβέλειας, που ταξιδεύει και εμφανίζεται διαρκώς σε όλον τον κόσμο.

Ποια η γνώμη σας για το κοινό της Κρήτης;

Αυτό που έχω αισθανθεί τις λίγες φορές που έχω εμφανιστεί στην Κρήτη είναι το πόσο ανοιχτό κοινό είναι. Ερχεται στην παράσταση χωρίς προκαταλήψεις.

Η σχέση σας με τα Χανιά; Υπάρχει κάτι ιδιαίτερο που ξεχωρίζετε;

Είμαι κατά το ήμισυ από τα Χανιά. Ως εκ τούτου έχω περάσει ως παιδί τουλάχιστον όλα μου τα καλοκαίρια στα Χανιά. Έχω αγαπημένους συγγενείς, φίλους και πλέον υπέροχους συνεργάτες. Αυτό που ξεχωρίζω ιδιαίτερα είναι οι τόσο χαμογελαστοί και καλοπροαίρετοι άνθρωποι της Κρήτης, η ποίηση των μαντινάδων και η ρακή.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΧΑΝΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΧΑΝΙΩΤΙΣΣΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ... ΙΣΧΥΡΟ ΦΥΛΟ

Αντρες σε κρίση

Ποιος είναι ο ρόλος του άντρα σήμερα και τι έχει αλλάξει σε σχέση με το παρελθόν; Κρατάει ακόμα ζωντανές παραδοσιακές αξίες, όπως το αντρικό φιλότιμο και τη μπέσα, που κάποτε ήταν ταυτισμένα με το φύλο του; Κι ακόμα ποιες είναι οι αρετές που δεν θα έπρεπε να λείπουν από κανέναν άντρα; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που οι “διαδρομές” έθεσαν σε Χανιώτες και Χανιώτισσες με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα του Άνδρα που έχει καθιερωθεί να γιορτάζεται κάθε 19η Νοεμβρίου.

Μια ημέρα που τιμάται σε περισσότερες από 70 χώρες του κόσμου, με σκοπό να υπενθυμίσει τη συνεισφορά του άνδρα στον ανθρωπινό πολιτισμό και ιδιαίτερα στην οικογένεια, τον γάμο και τη φροντίδα των παιδιών.

Μια ημέρα, όμως, που μαζί με την τιμή που αποδίδει στους άρρενες όλου του κόσμου, συγχρόνως φέρνει στην επιφάνεια όλες τις μεγάλες ανατροπές

και ριζοσπαστικές αλλαγές που επιφύλαξαν τα νεότερα χρόνια για τον ρόλο του άντρα, τη θέση του στο σπίτι και την αγορά, αλλά και τον τρόπο που στέκεται απέναντι στις γυναίκες.

Οι απαντήσεις, άλλωστε, που έδωσαν οι συνομιλητές μας αν και τελείως διαφορετικές μεταξύ τους, συγκλίνουν σε ένα στοιχείο: η κρίση έχει χτυπήσει εδώ και καιρό και τους άντρες...

“Κοιλόνα” του σπιτιού

Ο άντρας θα πρέπει να γυρίσει εκεί από όπου ξεκίνησε, δηλαδή να ξαναγίνει το στήριγμα και η κοιλόνα του σπιτιού. Τα τελευταία χρόνια νομίζαμε ότι αν γινόταν και η γυναίκα κοιλόνα θα είχαμε δύο κολόνες ισάξιες στο σπίτι και θα κρατούσαν καλύτερα. Όμως τελικά αυτό που γίνεται είναι όταν πέφτει ένα σπίτι να μην ξέρουμε πλέον πού να ριζώσουμε την ευθύνη. Γι’ αυτό και από όταν πήρε τα ηνία η γυναίκα ξεκίνησαν σαν... επιδημία οι χωρισμοί. Αντίθετα παλαιότερα, είτε για καλό

είτε για κακό, ξέραμε ότι ο άνδρας είχε την ευθύνη. Με άλλα λόγια, αυτό που θέλω να πω είναι ότι δεν πρέπει να υπάρξει μπέρδεμα των ρόλων. Δεν γίνεται να είμαστε δύο τα αφεντικά σε ένα μαγαζί. Κάποιος πρέπει να είναι το αφεντικό και κάποιος ο υπάλληλος.

Γιώργος

Ειλικρινής και τίμιος

Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει αμοιβαία κατανόηση και συνεννόηση του άντρα με τη γυναίκα. Αλλιώς οι διαφωνίες και οι ριζες μέσα σε ένα σπίτι θα οδηγήσουν το ζευγάρι στον χωρισμό. Από εκεί και πέρα, ο άντρας πρέπει να χαρακτηρίζεται από ειλικρίνεια, τιμιότητα και αξιοπρέπεια.

Δημήτρης

Μπέσα και φιλία

Στις μέρες μας όλα εξαρτώνται από τα οικονομικά. Αν τα οικονομικά είναι καλά, πάει καλά και το ζευγάρι, αν όχι “άντε γεια”. Από εκεί και πέρα ο άντρας πιστεύω ότι το σημαντικότερο είναι να είναι αξιοπρεπής και να είναι συνεπής προς το σπίτι του. Αυτά είναι τα βασικά. Πέρα από αυτό πιστεύω ότι οι άντρες κρατάνε περισσότερο το θέμα της μπέσας και της φιλίας σε σύγκριση με τις γυναίκες. Σε κάθε περίπτωση πάντως η πολλή απελευθέρωση -με την κακιά έννοια- έχει γυρίσει μπουμερανγκ. Εχουν μπερδευτεί τα πράγματα σε βάρος της οικονομίας και του σπιτιού.

Μιχάλης

Καμία σχέση με το παρελθόν

Κακά τα ψέματα, η γυναίκα έκανε πάντα το κουμάντο και πάντα αυτό που ζητούσε και κοιτάζε μια γυναίκα σε έναν άντρα είναι να της παρέχει χρήμα και εξόδους. Και οι άντρες βέβαια σε σχέση με το παρελθόν δεν έχουν καμία σχέση. Έχασαν τον έλεγχο και δεν είναι όπως παλιά που κοιτάζαν μόνο το σπίτι. Πλέον κοιτάζουν πρώτα απ’ έξω και μετά το σπίτι.

Παναγιώτης

Χάθηκε ο ρόλος του

Πιστεύω ότι έχουν χαθεί τα παλιά χαρακτηριστικά και τα ιδανικά του άντρα όπως το φιλότιμο, η μπέσα ή ότι ως άντρας είναι η κεφαλή της οικογένειας. Εγώ τουλάχιστον αυτά δεν τα βλέπω σήμερα. Αυτό που βλέπω είναι ότι υπάρχουν ανεξάρτητα κεφάλια και ο καθένας ενεργεί αυτόνομα μέσα στην οικογένεια, έχουν χαθεί οι αρχές και όλο αυτό ξεκινάει από την κοινωνία μας η οποία λέει ότι ο καθένας μπορεί να

ζει όπως θέλει και να ενεργεί όπως θέλει. Νομίζω ότι ο άντρας έχει χάσει τον ρόλο του. Μπορεί στην Κρήτη να διατηρείται κάπως ακόμα ο ρόλος του άντρα αλλά σε άλλες περιοχές όλα αυτά έχουν χαθεί.

Θοδωρής

Λείπει το συναίσθημα

Νομίζω ότι στις μέρες μας από τους άντρες έχει χαθεί το συναίσθημα και η τρυφερότητα. Όλοι είναι του "χτυπάμε και φεύγουμε". Επίσης, έχει χαθεί εδώ και χρόνια η μπέσα και ο δυναμισμός. Όλα αυτά άλλαξαν γιατί άλλαξαν οι εποχές αλλά και ρόλος της γυναίκας. Ένα άλλο σημαντικό είναι ότι, σήμερα, όλα γίνονται μέσω facebook με συνέπεια να έχει χαθεί ακόμα και το φλερτ.

Βαρβάρα

Απουσιάζει ο σεβασμός προς τις γυναίκες

Νομίζω ότι έχει χαθεί η αρρενωπότητα από τους άντρες και αναφέρομαι στον χαρακτήρα όχι στην εμφάνιση. Λείπει ο σεβασμός προς τις γυναίκες αλλά και ο δυναμισμός. Για παράδειγμα οι δουλειές στο σπίτι, βλέπεις πολλούς άντρες ότι δεν θέλουν να συμμετέχουν ακόμα και στις λεγόμενες "αντρικές" δουλειές.

Γαλήνη

Τους έχουμε ευνουχίσει

Νομίζω ότι έχει χαθεί το είδος, δεν υπάρχουν και πολλοί άντρες πλέον και φταίμε εμείς οι γυναίκες. Εμείς τους έχουμε ευνουχίσει ως γυναίκες αλλά και ως μαμάδες με τον τρόπο που μεγαλώνουμε τους γιους μας. Τους θέλουμε στα πούπουλα, μην τους στεναχωρήσουμε, μην το ένα, μην το άλλο κ.λπ. Από εκεί και πέρα και οι γυναίκες νομίζουμε ότι έχουμε πιάσει τον ταύρο από τα κέρατα στο θέμα της ισότητας με συνέπεια να έχουμε "καβαλήσει" τους άντρες.

Σε κάθε περίπτωση νομίζω ότι λείπει ο σεβασμός μεταξύ αντρών και γυναικών. Είναι μεγάλο

λάθος όμως οι γυναίκες να μην σέβονται τον άντρα που έχουν δίπλα τους. Ακόμα κι αν σκεφτούν κάτι υποτιμητικό γι' αυτόν, είναι καλύτερο να μην του το πουν. Πρέπει να του δείχνεις πάντα ότι τον σέβεσαι, ότι είσαι δίπλα του, ότι σε στηρίζει κι ότι δεν είσαι τίποτα περισσότερο ή λιγότερο από αυτόν. Πρέπει να αισθάνεται ότι πορευόμαστε και προχωράμε μαζί. Ακόμα κι όταν εσύ συμπεριφέρεσαι σαν "αντράκι" πρέπει να νιώθει και να του λες ότι δεν θα μπορούσες να πετύχεις τίποτα αν δεν υπήρχε εκείνος. Αυτό νομίζω είναι πολύ σημαντικό.

Ελένη

Δεν υπάρχουν πια "κυνηγοί"

Έχει χαθεί η ζωντανή επαφή και η επικοινωνία μεταξύ αντρών και γυναικών και μαζί με αυτά έχει χαθεί και το παραδοσιακό φλερτ. Πλέον όλα γίνονται μέσω facebook. Με αυτόν τον τρόπο όμως δεν υπάρχει πια και ο ρόλος του κυνηγού. Πίσω γιατί και οι άντρες φοβούνται την αποτυχία και τη κυλόπιτα και προτιμούν να κρύβονται πίσω από μια οθόνη. Δεν είναι όμως μόνο το φλερτ αλλά και οι παραδοσιακές αξίες της φιλίας και του αν-

τρικού φιλότιμου που έχουν χαθεί στις μέρες μας. Κι ο λόγος είναι ότι το χρήμα και ο υπερκαταναλωτισμός διέλυσαν τα πάντα, κάνοντας τους ανθρώπους να ζουν μόνο για τα λεφτά. Γι' αυτό και πιστεύω ότι ίσως αυτή η συγκυρία της κρίσης το μόνο καλό που μπορεί να κάνει, είναι να φέρει ξανά τους ανθρώπους πιο κοντά. Να τους θυμίσει την αξία της ανθρώπινης επαφής.

Αντώνης

Βρίσκεις ό,τι έχεις ανάγκη

Σημασία έχει να κάνεις τις σωστές επιλογές. Τα πάντα υπάρχουν και αναλόγως τα θέλω σου και τις απαιτήσεις σου μπορείς να βρεις ό,τι έχεις ανάγκη. Από εκεί και πέρα ίσως οι άντρες έχουν λίγο "μαγκωθεί" κι έχουν χάσει τον ρόλο τους επειδή οι γυναίκες

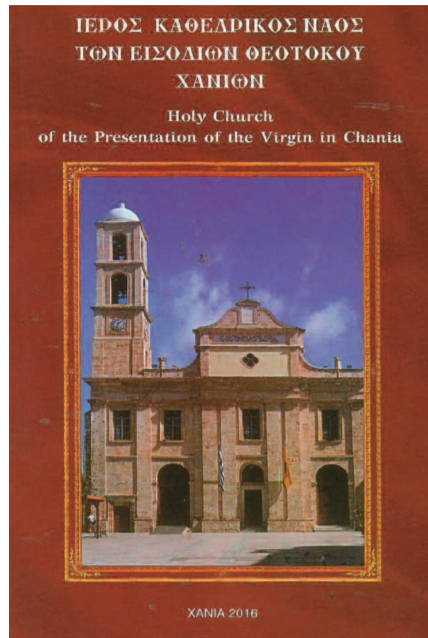
είναι περισσότερο ανεξάρτητες και απαιτητικές στις μέρες μας. Προσωπικά, θέλω ο άντρας να είναι σοβαρός, υπεύθυνος, λιγομίλπος και να δείχνει ότι με σέβεται.

Δήμητρα

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΓΙΟΡΤΗ

Η εκκλησία της Τριμάρτυρης και τα Χανιά

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο και της Παναγίας με το καλό!

«Στα 150 χρόνια της ζωής της η Τριμάρτυρη, έτσι είναι γνωστή από τους Χανιώτες, έχει ταυτιστεί με τη μοίρα, τη ζωή και την ιστορία της πόλης και έχει καταξιωθεί ως ένα από τα αξιολογότερα μνημεία της Κρήτης», γράφει μεταξύ των άλλων προλογίζοντας, μετά τον χαιρετισμό του μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού, την καλαίσθητη έκδοση "Ιερός Καθεδρικός ναός των Εισοδίων Θεοτόκου Χανίων", που κυκλοφορήθηκε (γραμμένο στα ελληνικά και στα αγγλικά) στις αρχές του

τρέχοντος έτους, ο ιερατικός προϊστάμενος του Ναού η. Στυλιανός Θεοδωρογλάκης. Ευλογία για τον Παιδότοπο να φιλοξενήσει σήμερα, την προπαραμονή της μεγάλης των Εισοδίων γιορτής, που πανηγυρίζει η πόλη μας, κάποια απ' τα κεφάλαια αυτής της έκδοσης διανθισμένα με σχετική εικονογράφηση.

Βοήθειά μας η Χάρη της Παναγίας και Χρόνια Πολλά!
Σας χαιρετώ με αγάπη
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
Δάσκαλος

Το ιστορικό του Ι.Ν. των Εισοδίων

Σύμφωνα με ιστορικές μαρτυρίες στη θέση που βρίσκεται σήμερα ο περικαλλής Ιερός Καθεδρικός Ναός, υπήρχε από τις αρχές του 11ου αιώνα μικρός ναός αφιερωμένος στα Εισόδια της Παναγίας.

Το μικρό αυτό ναό γκρεμίζουν οι Ενετοί όπως έκαναν με τους περισσότερους ορθόδοξους ναούς των Χανίων και της Κρήτης και στη θέση του κτίζουν μεγάλη αποθήκη για τις ανάγκες του Μοναστηριού τους, που βρίσκεται απέναντι, στην άλλη πλευρά της σημερινής οδού Χάληδων.

Όταν οι Τούρκοι υποδούλωσαν την Κρήτη (1695) μετέτρεψαν την αποθήκη των Καθολικών σε σαπωνοποιείο το οποίο και λειτουργούσε έως το 1850.

Αργότερα το σαπωνοποιείο περιέρχεται στην κυριότητα της Χριστιανικής Κοινότητας των Χανίων και οι Χριστιανοί το μετατρέπουν σε Ναό, τον οποίον εγκαινίασε ο Επίσκοπος Κυδωνίας Καλλίνικος κατά το έτος 1861 και από τότε λειτουργεί συνεχώς μέχρι σήμερα.

Η μικρή θαυματοργός εικόνα των Εισοδίων της Θεοτόκου, μοναδικό απομεινάρει του καταστραφέντος από τους Ενετούς μικρού Ναού, τοποθετείται επίσημα από τότε, στη θέση που βρίσκεται και τώρα, στον αριστερό χώρο του Νάρθηκα του Ιερού Ναού.

Η Εικόνα, μοναδική ιερή κληρονομιά της Πόλεως μας, δεν συνδέει μόνο τους αιώνες αλλά ενώνει και τους ανθρώπους των Χανίων, που

την τιμούν και την προσκυνούν με ευλάβεια καθημερινώς επικαλούμενοι την πρεσβεία της Παναγίας, αλλά και την πιο αυθεντική μαρτυρία για την ιστορική διαδρομή αυτής της μαρτυρικής πόλεως για περισσότερα από χίλια χρόνια.

Ο ναός των Εισοδίων είναι γνωστός και με το χαρακτηρισμό Τριμάρτυρη επειδή απαρτίζεται από τρία κλίτη: Το κεντρικό όπου τιμώνται τα Εισόδια της Θεοτόκου, το δεξιό, όπου τιμώνται οι Τρεις μεγάλοι Ιεράρχες Πατέρες και προστάτες των Ελληνικών Γραμμάτων και το αριστερό εις το οποίο τιμάται ο Άγιος Νικόλαος προς αναπλήρωση του ομώνυμου Ναού της Σπλάνζιας τον οποίον οι Τούρκοι είχαν μετατρέψει τότε σε Τζαμί.

Μετά την ανέγερση του Επισκοπείου, της Επισκοπής και των Κοινοτικών Σχολείων γύρω από τον Ιερό Ναό των Εισοδίων, μεταφέρεται εκεί η έδρα του Επισκόπου και ο Ναός των Εισοδίων καθίσταται ο Καθεδρικός και Μητροπολιτικός Ναός της πρωτεύουσας της Κρήτης, των Χανίων και αποτελεί έκτοτε το σημαντικότερο θρησκευτικό και πολιτισμικό μνημείο της πόλεώς μας.

Ο Ναός και η πόλη

Ο Ναός των Εισοδίων καθώς λογιάζεται από το σύνολο σχεδόν των συμπολιτών μας, είναι ο Ναός των Χανίων και καθώς το πρόσωπο της Παναγίας αποτελεί για όλους τους πιστούς «το μέγα κεφάλαιον της σωτηρίας των» και καθώς ο Καθεδρικός μας Ναός βρίσκεται στο κέντρο της Πόλης μας, αποτελεί πράγματι διαχρονικά φωτεινό ορόσημο αναφοράς και προσανατολισμού στις αιώνιες αξίες της ζωής και της κοινωνίας, στην ίδια τη σωτηρία του ανθρώπου και του κόσμου.

Για εκατόν πενήντα περίπου έτη η Τριμάρτυρη στηρίζει και τροφοδοτεί πηκτικά τους Χανιώτες και είναι δεδηλωμένη η εμπιστοσύνη των ανθρώπων, της περιοχής στο πρόσωπο της Παναγίας, καθώς και η αγάπη τους στον συγκεκριμένο Ιερό ιστορικό Ναό.

Στο αντίκρισμα της Τριμάρτυρης έρχεται στο νου κάθε Χανιώτη ανάγλυφη και ζωντανή η ιστορία, οι θρύλοι και οι παραδόσεις της Πόλης μας.

Μνημείο τέχνης και πολιτισμού αποτελεί ταυτόχρονα το κέντρο της λειτουργικής επικοινωνίας των ανθρώπων με τον Θεό και τη βάση μιας αυθεντικής, οντολογικής σχέσης μεταξύ τους.

Ο Ιερός Καθεδρικός μας Ναός με όλη την απλότητά του εμπνέει αισιοδοξία, τροφοδοτεί και στηρίζει την ελπίδα και ανακουφίζει κάθε πιστό που καταφεύγει σ' αυτόν και αποζητά τη χάρη και το έλεος του Θεού.

Άνθρωποι πολλοί, από όλες τις συνοικίες και τις γειτονιές των Χανίων, άνδρες και γυναίκες, νέοι και ηλικιωμένοι, μαθήτριες και μαθητές καταφεύγουν κάθε πρωί στον Καθεδρικό μας Ναό, πριν από κάθε καθημερινή τους απασχόληση, για να ανάψουν το κεράκι τους, να γονατίσουν και να προσκυνήσουν τη θαυματοργό Εικόνα των Εισοδίων της Θεοτόκου, και να ζητήσουν το έλεος του Θεού με τις πρεσβείες της Παναγίας και πάντων των Αγίων για το πρόσωπο, την οικογένεια, τις εργασίες των, τις σπουδές των και τις εν γένει προσπάθειές των.

Πράγματι οι πλείστοι των συμπολιτών μας αποθέτουν πολλές ελπίδες τους στην Παναγία και επενδύουν τα πιο μεγάλα και τα πιο ιερά όνειρά τους στην Τριμάρτυρη. Το πιο βέβαιο είναι ότι η Παναγία ως Πλατυτέρα των Ουρανών καθώς την αντικρίζουμε στο θόλο του Ιερού, εικόνα των τελευταίων ετών του διακεκριμένου αγιογράφου Νίκου Γιαννακάκι, αγκαλιάζει και αποσκεπάζει όλους τους Χανιώτες και φυσικά συμφιλιώνει τους πιστούς στο σύνολό τους και όντως αποτελεί τον συνδετικό κρίκο με την ίδια τη Βασιλεία του Θεού για κάθε άνθρωπο.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Εγκλημα στα φιορδ

» Jorn Lier Horst (μτφρ. Δέσπω Παπαγρηγοράκη, εκδόσεις "Διόπτρα")

Το πούσι γλιστρούσε στη στεριά, μούσκευε την άσφαλτο και σχημάτιζε θολά φωτιστέφανα γύρω από τα φώτα του δρόμου. Ο Ούβε Μπάκερου οδηγούσε με το ένα χέρι στο τιμόνι καθώς το σκοτάδι πύκνωνε γύρω του. Του άρεσε αυτή η εποχή του χρόνου, λίγο πριν τα φύλλα των δέντρων κιτρινίσουν και πέσουν. Ήταν η τελευταία του επίσκεψη στο εξοχικό στο Στάβεν, για να ασφαλίσει τα πατζούρια στα παράθυρα, να τραβήξει τη βάρκα στη στεριά και να κλείσει το σπίτι για τον χειμώνα. Το περίμενε ολόκληρο το καλοκαίρι-ήταν το δικό του Σαββατοκύριακο. Οι δουλειές που έπρεπε να γίνουν δεν του έπαιρναν περισσότερο από καναδυό ώρες την Κυριακή το απόγευμα και είχε όλο τον υπόλοιπο χρόνο στη διάθεσή του.

τος, το οποίο γνωρίζει τεράστια απήκηση στις μέρες μας. Εκμεταλλευόμενος τις δεδομένες κλιματολογικές ιδιαιτερότητες της Νορβηγίας θα επιχειρήσει να ενισχύσει την ατμόσφαιρα μυστηρίου, που έτσι και αλλιώς είθισται να συνοδεύει μια ιστορία φόνων. Η ομίχλη, το κρύο και η βροχή θα συνοδεύσουν την πορεία της έρευνας μέχρι την τελική λύση του μυστηρίου. Οι ανατροπές, απαραίτητες για κάθε συγγραφέα του είδους που σέβεται τον εαυτό του, διαδέχονται η μία την άλλη, καθώς κάποιος νέο στοιχείο επαναπροσδιορίζει τα δεδομένα, σε μία προσπάθεια να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη και ταυτόχρονα να οδηγηθεί το μυθιστόρημα σε μία εντυπωσιακή έξοδο. Εκείνο που λείπει, και κατά τη γνώμη μου καλώς, είναι η παρουσία υπερβολικής βίας, χωρίς

αυτό να σημαίνει πως πρόκειται για ένα σύμπαν αγγελικά πλασμένο. Ως προς τους χαρακτήρες, ο Horst μοιάζει να προσπαθεί να προσδώσει το ελάχιστο απαραίτητο βάθος, γνωρίζοντας πως δεν πρόκειται για το σημαντικότερο συστατικό. Το Έγκλημα στα φιορδ αποτελεί το έβδομο βιβλίο με ήρωα τον επιθεωρητή Βίστιν· σε αυτές τις σειρές έχουν μεγάλο ενδιαφέρον τα βιογραφικά στοιχεία των χαρακτήρων που επανέρχονται από ιστορία σε ιστορία, δημιουργώντας έναν ολόκληρο κόσμο, που λειτουργεί με συνέχεια, παράλληλα με το απαραίτητο έγκλημα, που βρίσκεται στον πυρήνα του κάθε βιβλίου, ενισχύοντας την επιθυμία του αναγνώστη να διαβάσει ακόμα μία ιστορία με πρωταγωνιστή τον επιθεωρητή Βίστιν στην προκειμένη περίπτωση.

Ως είθισται, το μυθιστόρημα διαθέτει και μία κοινωνικοπολιτική διάσταση, μια απόπειρα να αιτιολογηθούν, στο μέτρο του δυνατού, οι φόνοι και η εγκληματικότητα γενικότερα που ταλανίζει τη Νορβηγία. Η συνθήκη Σένγκεν, που επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση ταξιδιωτών από τις χώρες της Βαλτικής και η οικονομική ανισότητα μεταξύ των χωρών αποτελούν κάποιες από τις αιτίες, σύμφωνα τουλάχιστον με τον αφηγητή.

Ενα σύγχρονο αστυνομικό μυθιστόρημα της σκανδιναβικής σχολής, με τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία που το συνοδεύουν, για τους λάτρεις του είδους.

Ο Ούβε Μπάκερου θα βρεθεί όμως αντιμέτωπος με μία δυσάρεστη έκπληξη, που θα του ανατρέψει τα σχέδια για ένα τελευταίο ήρεμο Σαββατοκύριακο μακριά από την πόλη καθώς θα διαπιστώσει πως διαρρηκτές έχουν "επισκεφτεί" το εξοχικό. Σε κατάσταση σοκ θα περπατήσει μέχρι το γειτονικό σπίτι, που ανήκει σε έναν διάσημο τηλεοπτικό αστέρα εκεί εκτός από την παραβιασμένη πόρτα θα αντικρίσει και το πτώμα ενός άντρα. Ο αστυνομικός επιθεωρητής Βίλιαμ Βίστιν θα αναλάβει άλλη μία υπόθεση.

Η παρουσία του πτώματος θα αναβαθμίσει τη σοβαρότητα της υπόθεσης, η περιοχή θα γεμίσει από άντρες της αστυνομίας, οι οποίοι αναζητούν το ελάχιστο ίχνος, που είναι πιθανό να τους οδηγήσει στα ίχνη του δολοφόνου. Όμως οι μέρες περνούν και η υπόθεση περιπλέκεται, καθώς νέα στοιχεία εμφανίζονται και μια σειρά από γεγονότα λαμβάνουν χώρα. Την ίδια στιγμή η κόρη του επιθεωρητή, αστυνομικός ρεπόρτερ στο επάγγελμα, θα αποφασίσει να εγκαταλείψει τον σύντροφό της και να μετακομίσει προσωρινά στο εξοχικό της οικογένειας, λίγα μόλις χιλιόμετρα μακριά από τον τόπο του εγκλήματος.

Ο Νορβηγός συγγραφέας Jorn Lier Horst θα στήσει την ιστορία του στηριζόμενος στη συνταγή του σύγχρονου σκανδιναβικού αστυνομικού μυθιστορημά-

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΡΤ-2

Αφιέρωμα στην Κρήτη

"Μνήμες χαράς" ονομάζεται η νέα σειρά ντοκιμαντέρ που μεταδίδεται κάθε Σάββατο στις 11:30π.μ. από την ΕΡΤ-2. Το σημερινό επεισόδιο είναι αφιερωμένο στην Κρήτη. Η σκηνοθεσία είναι του Δημήτρη Σοφινάπουλου και το σενάριο του Αλέξανδρου Κακαβά. Στην εκπομπή μιλούν οι Νίκος Σταμπολίδης, καθηγητής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης - διευθυντής

Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, Νίκος Ανδριώτης, ιστορικός, Μανώλης Δρακάκης, πρ. προϊστάμενος ΓΑΚ Ηρακλείου - διευθυντής Μουσείου Χριστιανικής Τέχνης Ηρακλείου, Γιώργος Κουκουράκης, επιστημονικός συνεργάτης Εθνικού Ιδρύματος "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος", Μαρία Σωρού, φιλόλογος-ιστορικός και Ζήσης Φωτάκης, λέκτορας Σχολής Ναυτικών Δοκίμων.

ΜΕ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη τιμά τον ιδρυτή του

Το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη τιμά τον ιδρυτή του, Γιώργο Ανεμογιάννη, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 100 χρόνων από τη γέννησή του. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνεται αναδρομική έκθεση Σκηνογραφίας με τίτλο: "Διαδρομή στο χρώμα και στο όνειρο" στην Βασιλική του Αγ. Μάρκου που θα εγκαινιαστεί τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου στις 7μ.μ.

Η έκθεση που θα διαρκέσει έως τις 15 Δεκεμβρίου διοργανώνεται με τη συνεργασία των Δήμου Ηρακλείου και Αρχαίων - Αστερουσίων και την υποστήριξη της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, αλλά και πλήθους φίλων του δημιουργού από τον χώρο του θεάτρου. Είσοδος ελεύθερη.

Βιβλία

Πόλη χωρίς θεούς

Μάκης Καραγιάννης

Εκδότης: Μεταίχμιο

Ο Ξενοφώντας Κάπας, ιδιοκτήτης μίας μικρής βιοτεχνίας ρούχων, βουλιάζει στη δίνη μίας γενικευμένης κρίσης και η πόλη που περπατά μεταμορφώνεται συνεχώς. Το

ρεύμα της παγκοσμιοποίησης έχει γεμίσει τους δρόμους της με εγκλωβισμένους μετανάστες και πρόσφυγες, οι οποίοι ζουν με τον μύθο της μεγάλης απόδρασης στην Ευρώπη. Οι άνεργοι και οι ανέστιοι προσπαθούν να επιβιώσουν και να βρουν ζωτικό χώρο. Τις νύχτες οι καταρτίδες γεμίζουν τους δρόμους. Η Νέα Πόλη αγκομακά από την τυφλή βία των απελπισμένων. Μέσα στο χάος του κόσμου ο Φώντας αισθάνεται ότι αναποδογύρισε το σύμπαν. Χάνει τις δουλειές. Του παίρνουν το σπίτι. Του κλέβουν την πατρίδα. Η πορεία του θα αλλάξει δραματικά όταν, τελικά, υπό το βάρος των χρεών, η βιοτεχνία θα κλείσει και η τράπεζα θα βγάλει το σπίτι του "στο σφυρί". Ενα πρωί θα βρεθεί στο παγκάκι και θα ξεκινήσει μια καινούρια ζωή στους δρόμους της Νέας Πόλης.

Πού πάει ένας κόσμος όταν γκρεμίζονται όλες οι γέφυρες και παντού υψώνονται φράχτες; Ήταν η "Εποχή της Ρευστότητας". Ένας εφιάλτης του κοντινού μέλλοντος, με υλικά της δικής μας καθημερινότητας.

Ανεξέλεγκτα στοιχεία

Stéphane Osmont

Μετάφραση: Αριάδνη Μοσχονά

Εκδότης: Πόλις

Η ιστορία ξεκινά μ' ένα τηλεφώνημα που δέχεται ο ήρωας του βιβλίου από τη Φεντόρα, τον νεανικό του έρωτα: εκείνη έχει μόλις βγει από τις ιταλικές φυλακές, μετά την έκτιση

της ποινής της για συμμετοχή στην τρομοκρατική οργάνωση Prima Linea. Και μετά αρχίζουν οι μνήμες: Παιδιά, έζησαν σε ένα ελευθεριακό κοινόβιο. Επειτα πέρασαν στο μαθητικό και φοιτητικό κίνημα και εντάχθηκαν σε αριστεριστικές οργανώσεις, πρώτα στη Γαλλία κι ύστερα στην Ιταλία. Συμμετείχαν σε ληστείες και ένοπλες επιθέσεις. Εκείνη συνέχισε. Αυτός σταμάτησε λίγο πριν πατήσει τη σκανδάλη.

Ο Στεφάν Οσμόν αποτυπώνει τον απίστευτο δυναμισμό μίας εξεγερμένης γενιάς, με τις υποτικές προσδοκίες της, τις γενναιόδωρες και άναρχες αυταπάτες της, τον πνευματικό της αναβρασμό, τη μουσική της ευρηματικότητα, τα ναρκωτικά, τα βιβλία και τα περιοδικά της, τους ελεύθερους έρωτές της...

Εκουατόρια

Μιχάλης Μοδινός

Εκδότης: Καστανιώτης

Στον ύστερο 19ο αιώνα και ενώ η αποικιοποίηση της Αφρικής βρίσκεται καθ' οδόν, μία ουτοπία στήνεται στην καρδιά της ηπείρου, στα

εδάφη όπου επί αιώνες αναζητούνται οι πηγές του Νείλου. Ένα άγλημα Ευρωπαίων, Αιγυπτίων και Σουδανών, υπό την εμπνευσμένη καθοδήγηση του φυσιοδίφη, γιατρού και εξερευνητή Έντουαρντ Σνίτσερ (ή Εμίν πασά), αποκόπεται από τον πολιτισμό καθώς μια τζιχαντιστική επανάσταση μαίνεται στο Σουδάν. Σταδιακά μία νέα κοινωνία κτίζεται εκ του μηδενός, στην μυθική περιοχή των Μεγάλων Λιμνών, την επονομαζόμενη Εκουατόρια. Μέχρι που η Ευρώπη αποφασίζει να σώσει τα παιδιά της. Ο αφηγητής, ένας Αλεξανδρινός βαμβακέμπορος που έχει μετοικήσει στη Ζανζιβάρη, θα ζήσει τη γέννηση της ουτοπίας: θα ταξιδέψει στην Εκουατόρια και θα συνδιοικήσει τα μυθικά, ανεξερεύνητα εδάφη της, έναν ολόκληρο αιώνα μετά την επιστημολογική διαμάχη για τις πηγές του Γαλάζιου Νείλου.

Το βιβλίο αυτό είναι η ιστορία του και ταυτόχρονα η ιστορία της σωτηρίας ανθρώπων που δεν ήθελαν να σωθούν.

Θάνατος στο Οσλο

Anne Holt

Μετάφραση: Δ. Παπαγρηγοράκης

Εκδότης: Μεταίχμιο

Μπορεί σ' αλήθεια να συμβεί αυτό; Μπορεί η πρόεδρος των Η.Π.Α. να εξαφανιστεί; Η Έλεν Μπάρκλεϊ εκλέγεται πρόεδρος των Η.Π.Α. και είναι

η πρώτη γυναίκα που αναλαμβάνει αυτό το αξίωμα. Όταν λίγους μήνες αργότερα η Μπάρκλεϊ επιλέγει τη Νορβηγία για την πρώτη της επίσημη επίσκεψη, όλος ο κρατικός μηχανισμός της χώρας κινητοποιείται. Τότε συμβαίνει το αναπάντεχο: Η πρόεδρος εξαφανίζεται από ένα κλειδωμένο και δρακόντεια φρουρούμενο δωμάτιο. Το FBI και η Νορβηγική Αστυνομία αναγκάζονται να συνεργαστούν, αν και πολύ απρόθυμα, σε αυτή την εξαιρετικά ασυνήθιστη υπόθεση.

Το ζευγάρι των ερευνητών Στούμπο και Βικ θα επιδοθεί σε μία κούρσα με τον χρόνο για να αποτρέψει μια κρίση εθνικής ασφάλειας της Νορβηγίας, ενώ στην πορεία θα ανακαλύψει ότι η Πρόεδρος έχει ένα μυστικό είκοσι χρόνων που μπορεί να τινάξει στον αέρα την πολιτική της καριέρα...

Ρεαλισμός και κοινωνική πραγματικότητα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ *

Αυτό που χαρακτήριζε το πνευματικό κλίμα τη δεκαετία του '60 ήταν το αίτημα για κοινωνική χειραφέτηση και άρνηση κάθε πολιτικής αρτηριοσκλήρωσης απ' όποια μεριά κι αν προερχόταν. Η Ελλάδα δεν πρόλαβε καλά - καλά να βγει από τον εμφύλιο και εξαναγκαζόταν να ακολουθήσει έναν βεβιασμένο εκμοντερνισμό.

Φωτογραφία του έργου του Γιάννη Ψυχοπαίδη, Πατριδογνώσια (1991).

«επίσημη» αισθητική εκείνα τα χρόνια υπήρξε σχηματικά είτε μία κακοκωνεμένη αφηρημένη τέχνη, καθυστερημένης εισαγωγής, είτε ένας νεοφοκλορισμός με έντονα στοιχεία «ελληνικότητας». Πολλά εισαγόμενα πολιτιστικά αγαθά εξακολουθούν να είναι το ίδιο αδιάφορα σε σχέση με την πραγματικότητα [...]

Μορφές κοινωνικής ανασφάλειας οδηγούσαν τότε και τώρα ακόμα στην εύκολη λύση της επιστροφής στη ζεστή αγκαλιά της νεοελληνικής ιδεολογίας. Το άρπαγμα από την παράδοση με ένοχο σεβασμό, δεν έδειχνε παρά τη στραβή κατανόησή της από ανθρώπους οι οποίοι μάλιστα την κατέστρεψαν. Οι απόηχοι της γενιάς του '30 -γενιάς που υπήρξε ζωντανή και ανατρεπτική- ήταν μόλις παρόντες. Αλλά αυτό που είχε μείνει από τη γενιά εκείνη ήταν μάλλον μια θολή, ψευδαίσθητη «εστέτ» ματιά πάνω στη νεότερη Ελλάδα, λες και όλος αυτός ο υπόγειος ιστορικός αναβρασμός δεν ήταν παρά μια «ευαίσθητη» σχέση ανάμεσα στην χώρα και το γαλάζιο.

Η μη παραστατική τάση, από την άλλη μεριά, στάθηκε μία έκφραση αρκετά επιφανειακή στην Ελλάδα. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, ακόμα και στις σοβαρές στιγμές της, δεν απέφυγε τους σκοπέλους του διακοσμητισμού. Και σε τελευταία ανάλυση δεν μπορούσε να εκφράσει αυτά που ζούσαμε τότε στην καθημερινή μας ζωή, δηλαδή μία σκληρή και άμεση εμπειρία των καιρών.

Παράλληλα, στον κόσμο της αριστερής ιδεολογίας άρχισε να διαγράφεται μία τάση χειραφέτησης από τον δογματικό σοσιαλιστικό ρεαλισμό. Με μεγάλη καθυστέρηση η ελληνική αριστερά άρχισε να υποψιάζεται ότι «καλή ζωγραφική» δε σημαίνει απαραίτητα τον καλό εργάτη και τον κακό καπιταλιστή και ότι αυτό που λέμε «περιεχόμενο στην τέχνη»

δεν είναι η θεματολογία της αλλά η πλαστική της έκφραση.

Η μεταπολεμική νεοελληνική πραγματικότητα είχε ήδη σχηματοποιηθεί. Μαζική εσωτερική μετανάστευση, ιδεολογία της αντιπαροχής, εξωτερική μετανάστευση, βιασμός του παραδοσιακού πολιτιστικού χώρου, πληγές από τον πόλεμο -που χωρίς να έχουν κλείσει έπρεπε βιαστικά να «γιατρευτούν»-, αριστεροί με ενοχές και πτοπάθειες, δεξιοί δοσίλογοι και μετέπειτα νεόκοποι πηκολόγοι, όλα αυτά έπρεπε να συνυπάρξουν σαν μια υποχρεωτική νομιμοποίηση μιας μορφής κοινωνικής παράνοιας.

Η τέχνη δεν μπορούσε να σταθεί έξω από αυτά. Η ανάγκη μιας καινούργιας γενιάς για κοινωνική χειραφέτηση σήμαινε, στο επίπεδο της τέχνης, το αίτημα για χειραφέτηση από κάθε μορφής μαγεία.

Και «μαγεία» ήταν στα μάτια μας κάθε μορφή αισθητικοποίησης των κοινωνικών φαινομένων, η αντίληψη της ομορφιάς σαν κάτι αυθύπαρκτο και αιωρούμενο, σαν προτεραιότητα της τέχνης πάνω στη ζωή.

Βέβαια -κι εδώ βρισκόταν πάντα το πρόβλημα- όλα αυτά θα έπρεπε να καταγραφούν με μέσα εικαστικά. Η ανάγκη για μια νέα γλώσσα μάς έκανε να απομακρυνθούμε κατ' αρχήν από κάθε «εύκολη» ή «λυρική» ζωγραφικότητα.

Τα μαυρόασπρα φωτογραφικά ντοκουμέντα, οι τυχαίες φωτογραφίες εφημερίδων, το φιλμ, η βία των μέσων ενημέρωσης στάθηκαν η πρώτη ύλη για να αμφισβητηθεί και η κοινωνία που μέσα από αυτά αυτοδηλωνόταν, αλλά και η ίδια η μέχρι τότε ζωγραφική σαν αισθητικό επιδόρημα ενός «ανίδεου» και χορτάτου οργανισμού.

Το αίτημά μας ήταν αίτημα για μία τέχνη μαρτυρική, αλλά και κριτική και ειρωνική ταυτόχρονα. Και το θέμα ήταν -φανερά ή όχι- ο

εκμηδενισμένος άνθρωπος κάτω από άμεση ή έμμεση βία. Και ήταν ακριβώς αυτή η εικόνα της βίας που θέλαμε να σχολιάσουμε, της ξεκομμένης από τον κοινωνικό της περίγυρο και δήθεν ιδεολογικά παρθένας, όπως παρουσιάστηκε. Η ανθρώπινη μορφή και τα καθημερινά αντικείμενα στάθηκαν τα ερεθίσματα για να εκφραστεί το πρόβλημα της εξουσίας και των κοινωνικών ρόλων. Η ρεαλιστική καταγραφή του κόσμου ήταν μια μαχόμενη πρόταση που αμφισβητούσε τους κοινωνικούς όρους του «βλέπειν», αλλά και τον μέχρι τότε ρόλο του καλλιτέχνη ως ανενεργού μέλους της κοινωνίας. Η βαθύτερη, λοιπόν, ανάγκη για τη δημιουργία μιας καλλιτεχνικής ομάδας ήταν η ανάγκη της καλλιτεχνικής κοινωνικής παρέμβασης, που για να γίνει δυνατή έπρεπε να χρησιμοποιήσει το λεξιλόγιο μιας νέας πλαστικής γλώσσας [...]

Η ομάδα των «Ρεαλιστών» έθεσε με τον τρόπο της πάλι το πρόβλημα της «ελληνικότητας» πρόβλημα που τίθεται ανά δεκαετία με νέα δεδομένα αλλά και νέες συγχύσεις. Η ιδεολογία της ελληνικότητας υπήρξε πάντα σωσίβιο για τον απελπισμένο ή τον φυγάδα. Η αδυναμία να συλλάβουμε το πολιτιστικό συνθήμα στην «μοντέρνα» για Ελλάδα οδήγησε σε μια στείρα αρχειολατρία, σε ανιστόρητες θρησκευτικότητες και σε γραφικούς νεοκλασικισμούς. Η αναζήτηση της συνείδησης του νεοελληνικού προσώπου οδήγησε σε ένα φετιχισμό της λαϊκής εικονογραφίας [...]. Η ιδεολογία της ελληνικότητας με τον τρόπο που καλλιεργήθηκε στάθηκε πάντα ο φάρος για τους ναυαγούς στα πελάγη της ιδεολογίας. Μιας και δεν μπορούσε κανείς να σταθεί ορθολογικά απέναντι στην όντως σύνθετη νέα πραγματικότητα κατέφευγε σε μια «Ελλάδα» είτε ως μεταφυσική έννοια είτε ως «ιμπερσιονιστικό» φολκλόρ. Μια γενικότερη ανάγκη για ταυτότητα πολι-

τιστική οδήγούσε στην αναζήτηση μιας «συρικνωμένης» εθνικής ταυτότητας μέσα από αισθητικούς καλλωπισμούς μιας μονόπλευρης παράδοσης.

Και εδώ βρίσκεται κι ένα βασικό πρόβλημα της ελληνικής τέχνης. Είναι το πρόβλημα κάθε τέχνης που βρίσκεται μακριά από τα διεθνή κέντρα αποφάσεων. Εκεί δηλαδή, όπου κάθε στιγμή δημιουργούνται μορφές έκφρασης, εκεί όπου ελέγχεται και χειραγωγείται το έργο τέχνης με σαφείς χρηματιστηριακούς νόμους προσφοράς και ζήτησης. Το ότι η Ελλάδα βρίσκεται εκτός αυτού του παιχνιδιού είναι μαζί αδυναμία και δύναμη. Αδυναμία γιατί τα διεθνή καλλιτεχνικά κέντρα είναι εκτός οικονομικά κέντρα και κέντρα διακίνησης ιδεών, ζυμώσεων -πολλές φορές τεχνητών- αλλά και ζωντανής, απτής αντιπαράθεσης τάσεων και ιδεολογιών. Αυτές οι τάσεις, όσο κι αν ελέγχονται από το κύκλωμα «κράτος-μουσειο-γκαλερί», είναι τάσεις που ζωντανά βγαίνουν κάποια στιγμή μέσα από ένα υπαρκτό κοινωνικό πλαίσιο και το διαμορφώνουν. Έχουν δηλαδή μια πραγματική κοινωνική υπόσταση, εξελίσσονται και φθερίζονται μέσα σε αυτή [...]

* Ο Γιάννης Ψυχοπαίδης είναι ζωγράφος, χαράκτης, ομότιμος καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Από τα ιδρυτικά μέλη της ομάδας «Νέοι Έλληνες Ρεαλιστές». Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (1963-1968) και αργότερα στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου με υποτροφία της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών - DAAD (1971 - 1976). Το κείμενο του «Ρεαλισμός και κοινωνική πραγματικότητα» γράφτηκε το 1989 και συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο του «Νυχτερινό ταξίδι - Μικρά κείμενα πάνω στην τέχνη» (εκδ. Κέδρος).

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους...

ΓΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 50

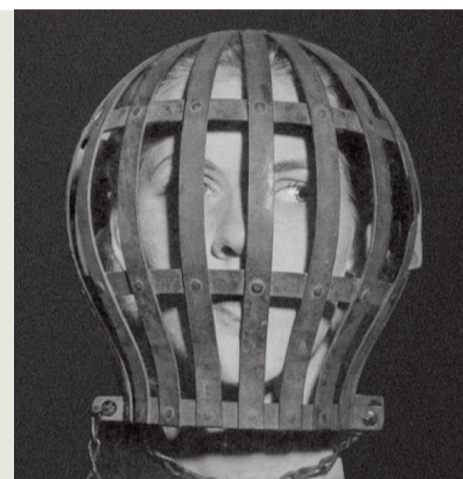
Η επέμβαση της λοβοτομής, που περιλάμβανε εισαγωγή, πάνω από το μάτι, ευμεγέθους βελόνας σε συγκεκριμένη περιοχή του εγκεφάλου με σκοπό την απενεργοποίησή της. Στην επέμβαση υπεβλήθησαν δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι, κυρίως στις Η.Π.Α. για αντιμετώπιση επιθετικής συμπεριφοράς καθώς και σε παιδιά ή και γυναίκες που οι σύζυγοί τους χαρακτήριζαν ως ατίθασες και ανυπάκουες. Οι ασθενείς μετά την επέμβαση μετατρέπονταν σε πνευματικά "φυτά" ή "ρομπότ" χωρίς βούληση, με τυφλή υπακοή στον εκάστοτε "αφέντη" τους (η "διαφημιστική" αυτή καταχώρηση, με το πριν και το μετά της επέμβασης, δημοσιεύθηκε σε μεγάλο ψυχιατρικό περιοδικό το 1950).

Ο "ψύκτης κεφαλιού". Ακόμη μία αδιεκρίνιστη πατέντα του 19ου αιώνα που χρησιμοποιε για την αντιμετώπιση κυρίως του πυρετού, αλλά και πνευματικών διαταραχών (προφανώς είναι αυτό που λέμε κι εμείς: "θέλει πάγο στο κεφάλι")...

"Θεραπεία" ψυχιατρικών ασθενών στην Αγγλία, γύρω στο 1880. Οι άμοιροι ψυχασθενείς τυλίγονταν σφιχτά ("φρασκίωνονταν") επί ώρες ή και μέρες με βρεγμένες κουβέρτες μήπως και ανακτήσουν τα λογικά τους, πράγμα μάλλον απίθανο...

Αγγλία, γύρω στο 1930. Ειδικά σχεδιασμένη μεταλλική κάσκα, η οποία εφαρμοζόταν σε ψυχιατρικούς ασθενείς που είχαν την τάση να χτυπούν το κεφάλι τους με δύναμη στον τοίχο, με σκοπό, υποτίθεται, να τους προστατεύσει από τραυματισμούς. Ιατρική και σαδισμός στην ίδια γραμμή...

Ακίνητοποίηση ασθενούς το 1583 προκειμένου να υποβληθεί σε εγχείρηση στα μάτια. Το αποτέλεσμα της εγχείρησης ήταν αβέβαιο όσον αφορά την όραση, ενώ η απελευθέρωση του ασθενή από την καρέκλα εντελώς απίθανη...

Ευρηματικό γυάλινο μπιμπερό του 18ου αιώνα. Η φαντασία συναντά την πρακτικότητα και τη φιλικότητα προς τα μωρά...

Το DDT ήταν ισχυρό εντομοκτόνο που ανακαλύφθηκε το 1874 στη Γερμανία και κατέκτησε τον κόσμο με τα εντυπωσιακά του αποτελέσματα, ενώ εφαρμοζόταν ακόμη και κοντά σε παιδιά ως αντικουνουπικό. Το 1930 αποδείχθηκε ότι είναι τρομερά τοξικό και καρκινογόνο για τον άνθρωπο και οι ζημιές που προκάλεσε στην υγεία του πληθυσμού ανυπολόγιστες...

"Το τονωτικό του γερω-Ινδιάνου για το συκώτι και τους νεφρού", άλλο ένα από τα χιλιάδες "ματζούνια" που άδειαζαν τις τσέπες των αφελών, αφού οι επιτήδριοι των Αρχών του 20ου αιώνα εκμεταλλεύονταν την απουσία φαρμάκων και οργανωμένης υγειονομικής φροντίδας, λανσάροντας στους αδαείς τα εντυπωσιακά και ευφάνταστα σκευάσματά τους...

Μάσκες προστασίας στην Αγγλία από τη θανατηφόρα γρίπη του 1919, που θανάτωσε πάνω από 50 εκατομμύρια ευρωπαίους. Φόβος και απελπισία, ατέλειωτες μέρες και νύχτες με μάσκες, μπροστά στην τρομερή νόσο...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ
καθηγητής - συγγραφέας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά τη λαίλαπα της Μικρασιατικής Καταστροφής που επέφερε αναπόφευκτα τη γενοκτονία και το βάρβαρο ξεριζωμό του Μικρασιατικού Ελληνισμού από το κεμαλικό νεοτουρκικό καθεστώς, η ανάληψη της ηγεσίας του τόπου πέρασε στα χέρια της Επαναστατικής Επιτροπής που σχηματίστηκε στα παραμεθόρια νησιά του Αιγαίου πελάγους, Χίος και Λέσβος, που είχαν καταφύγει τμήματα του Ελληνικού στρατού και της Ελληνοστρατιωτικής ηγεσίας του Καταρρέυσαντος Μικρασιατικού Ελληνικού μετώπου.

Η νέα τριμελής επαναστατική ηγεσία με τους συνταγματάρχες Νικ. Πλαστήρα και Στυλ. Γονατά και τον αντιπλοίαρχο Δημ. Φωκά απαίτησε:

- Την άμεση παραίτηση του βασιλέα Κων/νου και της πανικόβλητης εν διαλύσει κυβέρνησης των Αθηνών.

- Τη σύλληψη των πρωταιτών της Μικρασιατικής Καταστροφής και την παραπομπή τους σε δίκη, ενώπιον έκτακτου Στρατοδικείου με το κατηγορητήριο της "Εσχάτης Προδοσίας".

- Σχηματισμό νέας προσωρινής κυβέρνησης και άμεση ενίσχυση του Θρακικού Μετώπου και τέλος ζήτησε από τον Βενιζέλο που βρισκόταν στο Παρίσι να αναλάβει την εκπροσώπηση της χώρας στις πολιτικές διαπραγματεύσεις στο εξωτερικό που θα ακολουθούσαν και επιστρατεύοντας την διπλωματική του εμπειρία να περιορίσει την βουλιμία των Τούρκων, που ως νικητές ήταν αδιάλλακτοι και διεκδικούσαν τα πάντα...

Η ΑΝΑΚΩΧΗ ΣΤΑ ΜΟΥΔΑΝΙΑ 21 Σεπτεμβρίου - 3 Οκτωβρίου 1922

Ο Βρετανικός παράγοντας στην αναγκωχή των Μουδανιών που υπέγραψε, με κύριο ενδιαφέρον του την τύχη των Στενών, διευθέτησε με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους, Γαλλία - Ιταλία - Τουρκία, έστω και προσωρινά, θέματα γεωπολιτικού Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος της εγγύς Ανατολής και οριοθέτησε "ερήμην της Ελλάδος" -δεν παρέστη η Ελληνική αντιπροσωπία- τη νέα συνοριακή γραμμή, Έβρος ποταμός μεταξύ νικητή - ηττημένου- αφού προηγουμένως παραδόθηκε στην Τουρκία η Ανατολική Θράκη και υποχρεώθηκε το Ελληνικό στοιχείο να εγκαταλείψει την περιοχή.

Τέλος, δρομολογήθηκε η Συνδιάσκεψη της Λωζάννης όπου, θα συνήρχοντο αντιπροσωπείες από άλλα κράτη για να παρθούν ευρύτερες και μόνιμες λύσεις για τη νέα τάξη πραγμάτων που δημιούργησε ο Μικρασιατικός πόλεμος (1919 - 1922).

Εστω και με καθυστέρηση, θα αποδεχθεί το όλο πλαίσιο, όσων υπεγράφησαν στα Μουδανιά, η Ελληνική πλευρά, μιας και υπήρχε καταφανής η αδυναμία της για κάθε αντίσταση.

Η πατρίδα μας ηττημένη και ανίσχυρη κινδύνευε ακόμη και για τα χειρότερα...

Η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ 1η Νοεμβρίου 1922 - 24 Ιουλίου 1923

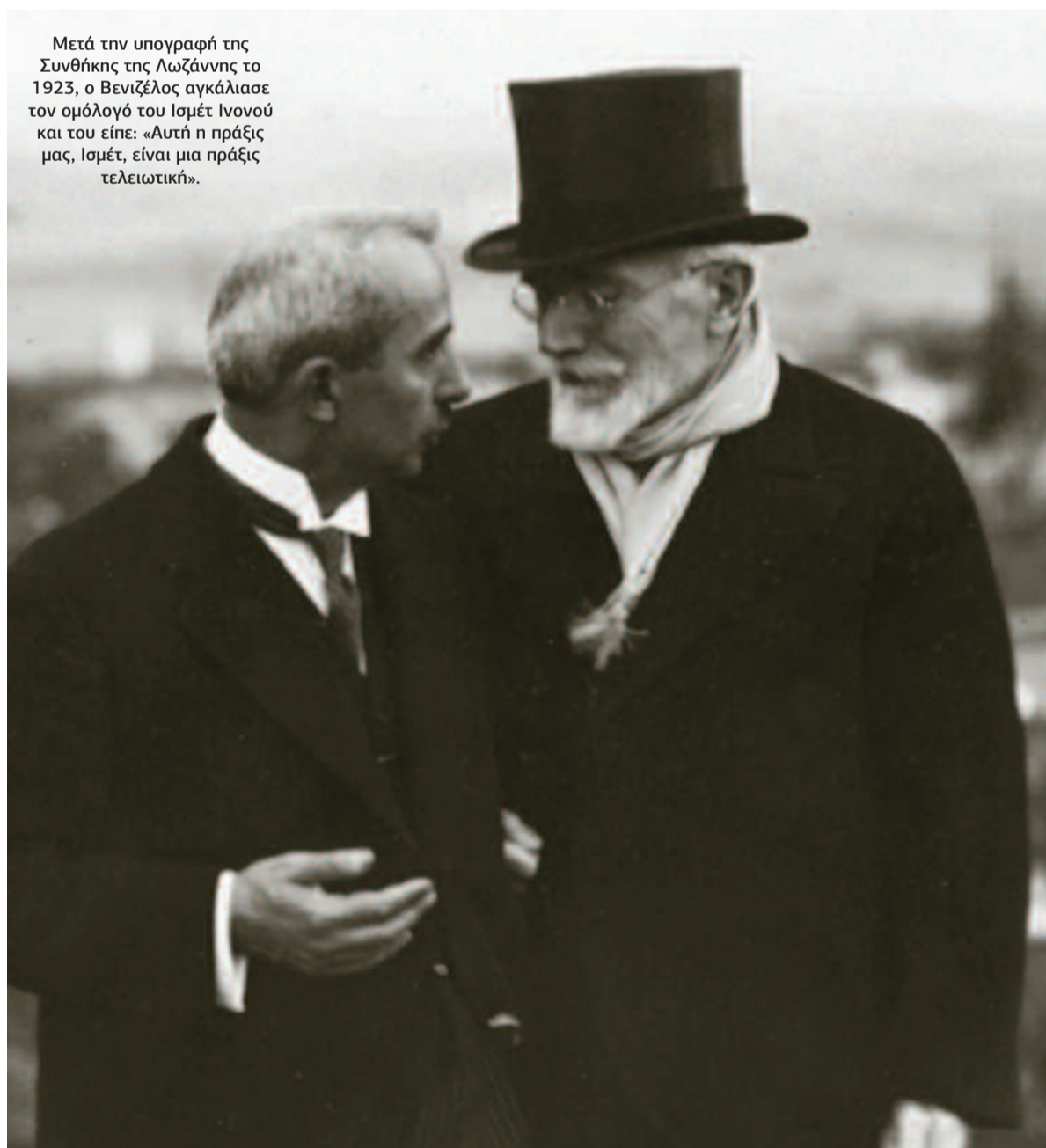
Η συνδιάσκεψη της Λωζάννης σημα-

Η Ελληνική αντιπροσωπία στη Λωζάννη. Καθήμενοι (εξ αριστερών): Δ. Κακλαμάνος, Ε. Βενιζέλος, Α. Μικαλακόπουλος, Α. Μαζαράκης.

Ο Ελ. Βενιζέλος και η συνθήκη της Λωζάννης

Μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης το 1923, ο Βενιζέλος αγάλιασε τον ομόλογό του Ισμέτ Ινονού και του είπε: «Αυτή η πράξις μας, Ισμέτ, είναι μια πράξις τελειωτική».

τοδότησε για το Έθνος μας μία νέα ευκαιρία να διαπραγματευθεί την τύχη του με την αποστολή μιας πολυμελούς εθνικής αντιπροσωπείας, της οποίας επικεφαλής ήταν ο Ελ. Βενιζέλος και που στόχευε να διασώσει την τιμή της πατρίδας και να σώσει ό,τι μπορούσε να περισωθεί.

«**Εφθάσαμε στη Λωζάννη**», γράφει ο διπλωμάτης Δημήτριος Κακλαμάνος, «**μίαν ομιχλώδη μελαγχολικήν αυγήν του Φθινοπώρου, όπου εμείς, οι συνοδεύοντες τον μαρτυρικών ήρωα εις τον διπλωματικών Γολγοθά, είχαμε το πένθος εις την ψυχήν. Αλλά διαισθανόμεθα ότι την καρδίαν εκείνου συνέθλιβε διπλήν οδύνη. Η οδύνη της πατρίδος και η οδύνη του δημιουργού που βλέπει το δημιούργημά του σωριασμένον εις ερείπια...**»

Το μεγαλεπήβολο εθνικό οικοδόμημα της Συνθήκης των Σεβρών «Η Ελλάς των δύο Ηπείρων και των πέντε θαλασσών», είχε καταρρεύσει. Η νέα συνδιάσκεψη θα αναθεωρούσε την προαναφερόμενη Συνθήκη.

Ο Βενιζέλος θέτει τον εαυτόν του στην υπηρεσίαν της πατρίδας, έχοντας απέναντί του τα «ιερά τέρατα» του διεθνούς πολιτικού στίβου, τον Γάλλο πρωθυπουργό Πουανκαρέ, τον Αγγλο υπουργό Εξωτερικών λόρδο Κώρζον, τον εκπρόσωπο της Τουρκίας Ισμέτ Ινονού, αντιπροσώπους Ρουμανίας, Σερβίας, Ιαπωνίας κ.ά.

Στη διάσκεψη ακόμη, παρίστατο και ο μόλις «αναλήψας την εξουσίαν» της Ιταλίας ως duce, Benitto Μουσολίνι.

Η ατμόσφαιρα για την πληγωμένη Ελλάδα ήταν βαριά. Ενώ προ τρία έτη, είχε παραδώσει ο Ελ. Βενιζέλος ως πρωθυπουργός μια Ελλάδα όνειρο, τώρα του άφηναν μια Ελλάδα «εν πλή-

ρει διαλύσει».

Ο άλλοτε θριαμβευτής των Σεβρών και του Νείγυ, έπρεπε να κινήσει στη Διάσκεψη της Λωζάννης παλιές συμπάθειες και επιρροές, να ρίξει πάνω στο τραπέζι όλο το προσωπικό του κύρος, την πίστη και το γόπτρό του για να ισοφαρίσει με αυτά, όσο ήταν δυνατόν, την αδυναμία της υπόθεσής του.

Ενώ, μόλις ως χθες, διεκδικούσε ολόκληρο τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας, τώρα βρίσκεται στη δραματική θέση να δεχθεί ως κάτι αναγκαίο, την μοιραία λύση του οριστικού ξεριζωμού, του ανθρικού εκείνου τμήματος από τις προαιώνιες εστίες του.

Ο Μιχάλης Θεοτοκάς, που συμμετείχε στη Συνδιάσκεψη με την Ελληνική αντιπροσωπεία θα γράψει για τον Έλληνα επικεφαλής.

«Μόλις την 1η Νοεμβρίου 1922, άρχισε η Συνδιάσκεψις και το έργο της. Ο Βενιζέλος είχε ήδη, καταστρώσει λεπτομερώς και αριστοτεχνικώς το σχέδιον του αγώνος του επί όλων των Ελληνικών ζητημάτων, ήτοι των ζητημάτων των συνόρων, των νήσων του Αιγαίου της προστασίας των μειονοτήτων και του Πατριαρχείου, της αποκρούσεως της αξιώσεως των Τούρκων περί πολεμικής αποζημιώσεως.

Αλλά επί των καθαρών ελληνικών ζητημάτων ο Βενιζέλος είχε αντιληφθεί από την πρώτη στιγμή ότι τίνες εκ των Συμμάχων πυνούν τας τουρκικάς απόψεις κι ότι άλλοι, όσοι εξηκολούθουν να διάκεινται ευμενώς προς ημάς, θα μας εβοήθουν μόνο με συστάσεις και νουθεσίας. Επρεπε να γίνη στρατός αμέσως με κάθε τρόπον, με κάθε θυσίαν. Κι έγινε. Ο Βενιζέλος, χωρίς να χάση στιγμήν, έδωσε τας εντολάς εις τας Αθήνας και προς μεγάλην τιμήν των αρχηγών της Επανάστασεως του 1922, αι εντολαί του εξετελέσθησαν με κεραινοβόλον ταχύτητα και πατριωτικών ενθουσιασμόν. Όταν δε ο στρατός παρετάχθη εις τον Εβρον, ο Βενιζέλος ήλλαξεν αμέσως ύφος και στάσιν, επανήυρε τον παλαιόν εαυτόν του. Δεν διαπραγματεύετο πλέον ως πτημένος αλλ' ως εμπόλεμος. Ο συντετριμμένος κι αγωνιών άνθρωπος των πρώτων ημερών της Λωζάννης έγινε πάλι εμπνευσμένος αρχηγός ενός ζωντανού έθνους, σφύζων από αδάμαστον ενεργητικότητα και γενναίαν θέλησιν. Από της στιγμής εκείνης η Ελλάδας υδύνατο και πάλιν να ελπίζη εις το μέλλον».

Παραθέτοντας τις προαναφερόμενες απόψεις του Μιχάλη Θεοτοκά, θα προσθέσουμε ότι ο Βενιζέλος πράγματι εργάστηκε νύχτα και μέρα, μελέτησε όλους τους τρόπους και όλα τα ζητήματα, αγωνίσθηκε σ' επίσημες και ιδιωτικές συνεδριάσεις, για να κερδίσει την εύνοια όλο και περισσότερων αντιπροσώπων.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ Ή ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ - 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1923

Βέβαια ένα από τα καυτότερα, θέματα που συζητήθηκαν, ήταν το ζήτημα της ανταλλαγής. Προσπάθησε με κάθε τρόπο ο Έλληνας πολιτικός να πετύχει την παλιννόστηση και παραμονή στην Τουρκία των ομογενών Τούρκων υπηκόων και την εξασφάλιση των δικαιωμάτων που είχαν πριν. Αλλά οι προσπάθειές του δεν καρποφόρησαν, γιατί οι Σύμμαχοι, παρά την αντίδρασή του, ασπάστηκαν την πρόταση της Τουρκίας περί υποχρεωτικής ανταλλαγής. Θα μπορούσε να επιμείνει μέχρι

τέλους ο Βενιζέλος στις απόψεις του, αλλά η εμμονή του θα 'ταν άγονη ενέργεια και περισσότερο επιζήμια. Ενώ όλοι θα υπέγραφαν, την παραμονή της εμπόλεμης κατάστασης, την παραμονή στη Μακεδονία 400.000 μουσουλμάνων, τον διωγμό από την Τουρκία των υπόλοιπων Ελλήνων, η μόνη που δεν θα υπέγραφε θα 'ταν η Ελλάδα. Η υπογραφή, όμως, της Ελλάδας ήταν απαραίτητη, σε περίπτωση που θέλαμε να εξασφαλισθεί η ειρήνη, να τακτοποιήσουμε κάθε εκκρεμή υπόθεση, να περιθάλψουμε τους πρόσφυγες.

Ο Μιχάλης Θεοτοκάς, περιγράφοντας τη σημαντική και δύσκολη θέση του Έλληνα ηγέτη να πάρει μια απόφαση στο θέμα της ανταλλαγής, αναφέρει: «Επρόκειτο περί εξόχως βαρυσήμαντου και όντως ιστορικού γεγονότος, μεταβάλλοντος ριζικώς την ζωήν του ελληνισμού κι ο Βενιζέλος εδίστασεν επί μέρας πολλάς ν' αποφασίση. Γνωρίζω ότι διήλθε κατά τας ημέρας εκείνας μια κρίσιν συνειδήσεως, της οποίας τας φάσεις επληροφόρούμην παρ' αυτού λόγω της ιδιότητάς μου ως πρόσφυγος εκ Κωνσταντινουπόλεως. Αίφνης μίαν ημέραν απεφάσισεν. Και απεφάσισεν, όπως πάντοτε, οριστικώς κι αμετακλήτως, μ' απόλυτον συνείδησιν των συνεπειών των αποφάσεών του».

Η Σύμβαση της Λωζάννης μεταξύ Ελλάδος - Τουρκίας υπογράφηκε 30 Γενάρη του 1923.

Η Διακρατική αυτή Συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας αποτελείται από 19 άρθρα και θα καταστεί δεσμευτικά ισοδύναμη της Συνθήκης της Λωζάννης (άρθ. 143), 24 Ιουλίου 1923.

Εν ολίγοις, η Σύμβαση της Λωζάννης ρύθμιζε την ανταλλαγή πληθυσμού Ελλάδας- Τουρκίας.

Μα ανταλλαγή μεταξύ Ελλήνων Ορθόδοξων κατοίκων της Τουρκίας και Μουσουλμάνων της Ελλάδας.

Η ανταλλαγή θα ισχύε αναδρομικά από τη μέρα που κηρύχθηκε ο Α' Βαλκανικός πόλεμος (18 Οκτωβρίου 1912). Από την ανταλλαγή εξαιρούντο οι Έλληνες ορθόδοξοι της Κων/πολης και των νήσων Ίμβρου και Τένεδου και οι Μουσουλμάνοι της Δυτ. Θράκης.

Μετά την υπογραφή της Σύμβασης την επομένη ο Ελ. Βενιζέλος θα σπεύσει στη γειτονική Γενεύη, για να ζητήσει τη συνδρομή του Ερυθρού Σταυρού και για να θέσει τις βάσεις για σύναψη δανείου προς αρωγή του προσφυγικού πληθυσμού.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ ΜΙΑ ΠΡΑΞΗ ΡΕΑΛΙΣΜΟΥ

Στις 24 Ιουλίου 1923 υπεγράφη στη Λωζάννη η οριστική συνθήκη Ειρήνης, μεταξύ Τουρκίας, Ελλάδος και Συμμάχων. Αναθεωρούσε τη Συνθήκη των Σεβρών. Επανακαθόριζε τα σύνορα μεταξύ των μέχρι προτέρας εμπολέμων Ελλάδος - Τουρκίας, διευθετούσε την ανταλλαγή των πληθυσμών, και επέφερε εθνική ομοιογένεια μεταξύ των δύο χωρών.

Σύμφωνα με τους εδαφικούς της όρους, η Τουρκία κέρδισε σε βάρος της Ελλάδος, την Ανατ. Θράκη, ένα μικρό τμήμα της Δυτικής (το τρίγωνο του Καραγάτς), την Ίμβρο και την Τένεδο και φυσικά τη ζώνη της Σμύρνης.

Η Τουρκία υποχρεούτο ακόμη να αποδεχθεί τα Δωδεκάνησα ως ιταλική κτήση και το Καστελόριζο. Τέλος, η Τουρκία παραιτείτο από οποιαδήποτε αξίωσή της στην Αραβία, στο Ιράκ, στην Παλαιστίνη, στην Συρία, στην Κύπρο και στις Οθωμανικές κτήσεις της Αφρική.

Με συναίσθηση της ευθύνης το τι

Ο Κεμάλ Ατατούρκ και ο Ισμέτ Ινονού μετά τη Διάσκεψη της Λωζάννης.

υπέγραψε λίγες ώρες μετά ο Ελ. Βενιζέλος θα τηλεγραφήσει στον πρωθυπουργό Στυλ. Γονατά και στον αρχηγό της Επανάστασεως Νικ. Πλαστήρα τα παρακάτω:

«Ευχαρίστως αγγέλλων υμίν ότι σήμερα, μεταμεσημβριαν, εις την μεγάλην αίθουσαν του Πανεπιστημίου Λωζάννης, υπεγράφη η Συνθήκη της Ειρήνης μετά πασών των σχετικών συμβάσεων, δηλώσεων και πρωτοκόλλων. Η Συνθήκη αυτή, συναφθείσα μετά την Μικρασιατική Καταστροφήν, δεν σημαίνει ατυχώς ελληνικών θριάμβων. Αλλά η Επανάστασις δύναται να είναι υπερήφανος ότι αναδιοργάνωσασα εθνικόν στρατόν έδωκε τα μέσα εις την αντιπροσωπείαν της να επιτύχη την συνομολόγησιν εντίμου ειρήνης, ήτις επιτρέπει εις την Ελλάδα να επιστρέψη εις τα έργα της ειρή-

νης και να αφοσιωθή εις το έργον της εσωτερικής της περισυλλογής. Εάν δια της προσεχούς διεξαγωγής ελευθέρων εκλογών τερματισθή οριστικός ο εμφύλιος πόλεμος, επενέλθη η κανονική λειτουργία του πολιτεύματος και λυθή το προσφυγικόν ζήτημα δι οριστικής εγκυκαταστάσεως προσφύγων, η Ελλάς δύναται να αποβλέπη μετά εμπιστοσύνης εις καλύτερον μέλλον...»

Σε συνέντευξή του ο Εθνάρχης στην εφημερίδα "ΠΟΛΙΤΙΚΑ" του Βελιγραδίου θα δηλώσει: «Μόλις εις την Λωζάννην υπεγράψαμεν την συνθήκην, δια της οποίας παραιτούμεθα της Μικράς Ασίας, εις την οποίαν είχαμε παραμείνει τόσους αιώνας, είπα εις τον Ισμέτ Ινονού: Αυτή η συνθήκη που υπογράψαμε σήμερα είναι μεταξύ μας μιας πράξης τελειωτική...»

Η συνθήκη της Λωζάννης έγινε στην Ελλάδα δεκτή με ικανοποίηση. Υπήρξε, όμως, και ένα μέρος του Ελληνισμού που την δέχθηκε με πένθος.

Από την ανωτάτη ηγεσία του τόπου, ο Πάγκαλος και ο Χατζηκυριάκος, την θεώρησαν απαράδεκτη και την χαρακτήρισαν "Ανταλκίδειος ειρήνη" (ατιμωτική, προδοτική συνθήκη).

Ο Ιωάννης Μεταξάς σε έξαρση υπερπατριωτισμού διακήρυττε ότι μόλις αναλάμβανε την εξουσία, θα την ακύρωνε.

Η έντονη αυτή πολεμική, δε μπορούσε να μεταβάλλει τη γενική πεποίθηση, ότι το δύσκολο έργο που 'χε επιτελέσει ο Βενιζέλος και η Ελληνική αντιπροσωπεία στην Λωζάννη ήταν πολύ αξιόλογο και περισσότερο από οτιδήποτε άλλο έργο πολιτικού ρεαλισμού.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Ματινική ονομασία του βοτάνου είναι **PYRETHRUM PARTHENIUM** (Πύρεθρον το παρθένιον). Συνώνυμα του το **TANACETUM parthenium** και το **Chrysanthemum parthenium**. Ανήκει στην οικογένεια των **Συνθέτων**. Το συναντούμε με τις κοινές ονομασίες **Βασκανθήρα** ή **Βάλσαμο**. Καλλιεργείται σε όλη την Ευρώπη.

Πύρεθρον το παρθένιον

Ημιαυτοφύεται σε κήπους, τοίχους και χαλάσματα.

Είναι φυτό ποώδες, όμοιο με τη μαργαρίτα, μονόκλωνο υπό μορφή θάμνου.

Φύλλωμα πράσινο κιτρινωπό, πολύ αρωματικό. Οι μέλισσες όμως δεν αρέσκονται από την πικρή μυρωδιά του και το αντιπαθούν. Φύλλα δις πτεροειδή. Κεφάλια σε επάκριο, χαλαρό κόρυμβο. Άνθη του δίσκου κίτρινα, γλωσσίδια λευκά, βραχεία και φαρδιά. Φτάνει σε ύψος τα 15 - 45 εκατοστά.

Στη χώρα μας φυτρώνουν το Πύρεθρον το Παρθένιο, το Κομβώδες και το Τεφρόν, σε τόπους ορεινούς και το πλέον κοινό είναι το πρώτο, το οποίο έχει και θεραπευτικές ιδιότητες. Καλλιεργούνται ξένες ποικιλίες όπως το Καυκάσιον και το Σποδοφυτόφυλλον το Δαλματικό, τα οποία χρησιμεύουν για τα άνθη τους, τα οποία όταν τριφτούν και γίνουν σκόνη είναι εξαιρετικά εντομοκτόνα. Όλες σχεδόν οι ποικιλίες καλλιεργούνται σε μεγάλες εκτάσεις σε Ισπανία, Ιράκ, Ιαπωνία και Αφρική.

Ιστορικά στοιχεία

Βότανο γνωστό από αρχαιότατων χρόνων. Το αναφέρει ως αντιφλεγμονώδες βότανο ο Διοσκουρίδης (1ο μ.Χ. αιώνα). Η ονομασία του Πύρεθρο, προέρχεται από την ελληνική λέξη "πυρ" και οφείλεται στην εξαιρετικά καυτή γεύση της ρίζας του βοτάνου.

Το βότανο έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν για την πρόληψη του πονοκεφάλου και της ημικρανίας. Επίσης, αναφέρεται η χρήση για προβλήματα αρθρίτιδας και σε προβλήματα πέψης. Το αφέψημα του βοτάνου το γλύκαιναν με μέλι ή ζάχαρη και το έπιναν σε προβλήματα βήχα, συριγμού και δύσπνοιας.

Εκτός των θεραπευτικών του ιδιοτήτων ήταν

γνωστό και για τις εντομοκτόνες ιδιότητές του. Το 1924 ανακαλύφθηκε ότι η εντομοκτόνος ιδιότητά του οφείλεται σε δύο οξονικούς αστέρες, που τους ονόμασαν "Πυρεθρίνη Ι" και Πυρεθρίνη ΙΙ από τις οποίες έπειτα από πολύχρονες χημικές μελέτες, παρασκεύασαν μεγάλης εντομοτοξικότητας πτητικά εκχυλίσματα.

Συστατικά - Χαρακτήρας

Το φυτό περιέχει ένα αιθέριο έλαιο, αποτελούμενο από καμφορά, τερπένιο, βορνεόλη, διάφορους εστέρες και μία πικρή ουσία. Είναι άριστο εντομοκτόνο επαφής με γρήγορη ενέργεια. Δεν παρουσιάζει φυτοτοξικές παρενέργειες και είναι σχεδόν ακίνδυνο για τον άνθρωπο και τα ζώα. Είναι όμως ακριβό και δεν χρησιμοποιείται ευρέως στην καταπολέμηση φυτονόσων. Κυρίως χρησιμοποιείται στην παρασκευή εντομοκτόνων οικιακής χρήσεως και την καταπολέμηση των εξωτερικών παρασίτων των ζώων.

Άνθιση - Χρησιμοποιούμενα μέρη - Συλλογή

Άνθίζει από τον Ιούνιο μέχρι τα τέλη Αυγούστου. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα άνθη και η ογκώδης ρίζα του φυτού. Συλλέγεται από τον Ιούνιο μέχρι τον Αύγουστο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Βότανο καθαρτικό, άφουσο, πικρό, σπασμολυτικό και εμμηναγωγό.

Τα άνθη και η ρίζα του βοτάνου δρουν ως αντινευραλγικό στις οδονταλγίες και για τους πόνους της μέσης. Σήμερα δεν χρησιμοποιείται στην αλλοπαθητική ιατρική. Χρησιμοποιείται όμως στην ομοιοπαθητική.

Παρασκευή και δοσολογία - Ενδείξεις

Τα άνθη παρασκευάζονται ως έγχυμα και η ρίζα ως αφέψημα. Χρησιμοποιούμε ένα κουταλάκι του γλυκού ξηρό βότανο (ρίζα) για ένα φλιτζάνι νερό και το βράζουμε για 10 λεπτά. Το πίνουμε όταν κρυώσει λίγο. Αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε το βότανο για εντριβές στα σημεία που πονάμε, χρησιμοποιούμε διπλάσια δόση.

Προφυλάξεις

Η μακροχρόνια λήψη του βοτάνου μπορεί να

προκαλέσει μόλις διακοπή συμπτώματα στέρεσης που εκφράζονται με πονοκέφαλους και πόνους στους μυς και τις αρθρώσεις.

Η επαφή με το φυτό μπορεί να προκαλέσει σε ευαίσθητα άτομα δερματίτιδα εξ επαφής. Έχουν αναφερθεί ως παρενέργειες ακόμη γαστρεντερικές ενοχλήσεις όπως ναυτία, έμετο, κοιλιακό άλγος, διάρροια και μετεωρισμός.

Αν το φυτό το μασήσει κανείς μπορεί να προκαλέσει έλκη στο στόμα, πρήξιμο και μούδιασμα. Δεν επιτρέπεται η χρήση του βοτάνου από τις εγκύους και όσους λαμβάνουν αντιπηκτικά φάρμακα ή φάρμακα που μεταβολίζονται στο ήπαρ.

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση "skouvatzos11@gmail.com".